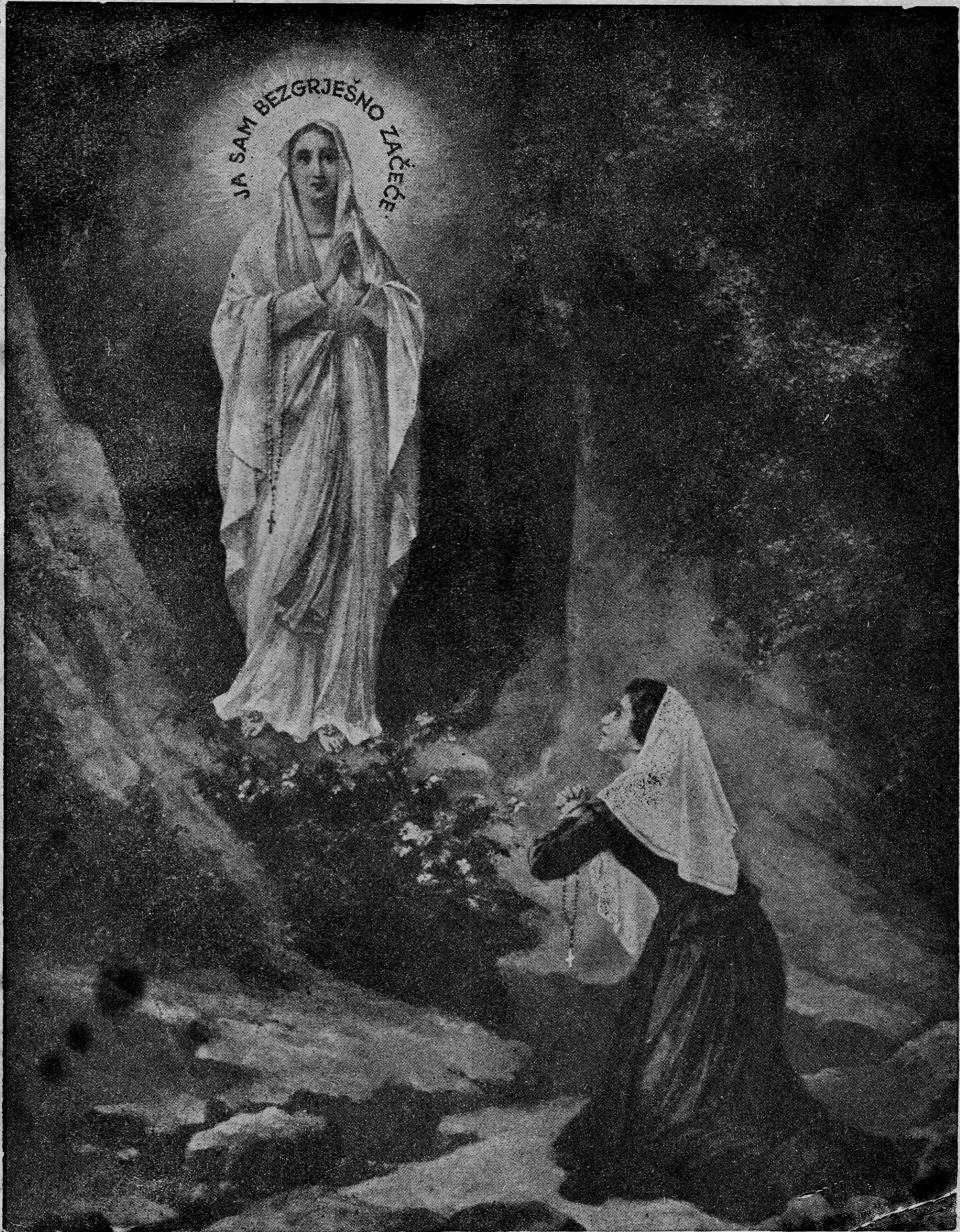
Poštarina plaćena u gotovu

NAŠA GOSPA LURDSKA

1935 BROJ 10

NAŠA GOSPA LURDSKA
GODINA VIII. UREĐUJE DR PAVAO LONČAR BROJ 10.

LISTOPAD MJESEC NAŠE GOSPE LURDSKE

Po svim našim crkvama, kapelicama i kućama poput velikoga vala razliti će se u mjesecu listopadu najljepša naša molitva — sveta Krunica. Javno i privatno postostručiti će se ova Gospina molitva, koju i onako svaki dan kroz cijelu godinu mole tolike pobožne duše. Ona je Gospina, jer ju je Gospa dala sv. Dominiku i naučila ga moliti. Ona je Gospina, jer se Naša Gospa Lurdska osamnaest puta ukazivala sv. Bernardici s krunicom u ruci. Ona je Gospina, jer su njome tolike milosti izmolili pobožni štovatelji naše Gospe. Ona je Gospina, jer je u Njoj sadržana tako živa uspomena na život, muke i smrt i Gospinu i Njezinoga Sina našega Spasitelja Isusa Krista. Napokon ona je Gospina, jer nas njezino molenje najtješnije veže s Gospom i Isusom, kao što je to bilo i jest i u planu našega Otkupljenja, da Marija bude najtješnije povezana s Isusom, a mi s Marijom. Zato po Mariji i mi dolazimo do Isusa i preko Nje sve dobivamo od Isusa.

Zašto dakle molimo krunicu?

Prije svega mi molitvu svete Krunice primamo od svete Crkve, koja je vrhovna učiteljica naša u vjerskim istinama i pobožnostima. A osim toga ona je zamjenica samoga Spasitelja u vođenju neumrlih duša k vječnom spasenju. Prema tomu mi moramo najspremnije i najradosnije slušati svetu Crkvu i slijediti njezine upute. Sv. Otac papa je poglavar svete Crkve i vidljivi namjesnik Isusov na zemlji. A pape su kroz stoljeća počevši od 12. vijeka toliko puta preporučili molitvu sv. Krunice i pojedincima i cijelom kršćanskom svijetu. To su činili i svojim javnim okružnicama i govorima i u privatnim razgovorima. Zato je sveta Krunica molitva naše svete vjere i naše svete Crkve. Ona je Gospina i naša. Ona jedan od najjačih naših štapova i potpora na našem putovanju prema našemu vječnomu cilju.

Pobožne duše i sveta krunica

Sveci su nam Božji pokazali, koliko je to jako sredstvo u radu oko našega spasenja. Oni su se naime veoma mnogo i veoma rado služili tim sredstvom u svakoj zgodi. Oni su molili sv. Krunicu, kad im je prijetila bilo kakova pogibao. Njihov primjer i milosti, koje su dobili po svetoj Krunici za nas su također jaki poticaj, da se njome rado služimo. Cijele bi se knjige dale ispisati, a i ispisane sa o tome, kolike su mnogobrojne duše baš svetom Krunicom spasene, posvećene i od svakoga zla sačuvane. O svemu tome se možemo uvjeriti, kad otvorimo životopise svetaca, zapitamo pobožne duše i čujemo sve one, koji rado mole svetu Krunicu.

Riječi sv. krunice

U nama bude dakle veliko pouzdanje u molitvu svete Krunice tolike pobožne i svete duše i tolike već dobivene milosti po njoj. Ali osim toga i drugi su razlozi, koji nam osobito jako preporučuju ovu molitvu. Prije svega su tu same riječi sv. Krunice. One imadu najjači ugled same po sebi, jer su uzete iz sv. Evanđelja ili su riječi same sv. Crkve. Većega dakle ugleda ne može imati nijedna druga molitva. To su riječi, koje se ne mogu zamijeniti nikakovim drugima. Osim toga, u njima je sadržano sve ono bitno i potrebno za jednu molitvu i potrebno za naše spasenje, naše slaboće i svakidašnje zahtjeve duše i tijela. Cijela je naime Krunica sastavljena od Očenaša, koji je učio sam naš božanski Spasitelj i Zdrave Marije, koju je dijelom izrekao anđeo Gabrijel kod navieštenja Mariji, a dijelom sv. Crkva dodala. Jedna od tih molitava slavi nebeskoga Oca, a druga bl. Djevicu Mariju. Jednom se molimo za svoje svakidašnje potrebe dragom Bogu, a drugom molimo zagovor nebeske Gospe.

Osim toga su umetnuta: otajstva iz života, muke i smrti našega Gospodina i Spasitelja, ispovijed vjere i slavljenje presvetoga Trojstva. Što se dakle može šjepše zamisliti i reći u slavu Božju? I čime se bolje može zamoliti ono, što nam treba? Poradi svega toga se i Krunica zove vijenac Marijin sastavljen od najljepših ruža, to jest molitava i otajstva naše sv. vjere. Pa i Marija, čija je Krunica, najljepši je i najdivniji cvijet Božji svojim životom, svojim krijepostima i odlikom, kojom Ju je odlikovalo samo presveto Trojstvo kao Majku Božju i posrednicu sviju milosti.

Krunica je laka molitva

Krunica je molitva laka i zato, jer se lako nauči i zato, jer se lako moli. Lako se nauči, jer je sastavljena od molitava poznatih nama svima od najranijega djetinjstva. Tko ne zna Očenaša; tko ne zna Zdravo Marijo; tko nezna Vjerujem u Boga; tko ne zna Slava Ocu od najranije mladosti? Tko dakle ne bi mogao naučiti moliti sv. Krunicu?

Laka je to molitva, jer je lako moli svatko i svagdje: i gospoda u automobilu i putnik na putu i pastir na paši i radnik polazeći na svoj posao, i bolesnik na bolesničkom krevetu i siromah u svojoj kolibici i bogataš u svojim palačama i ribar u svojoj lađici i vojnik u streljačkom jarku i putnik u vlaku; svatko tko hoće. Može je moliti tajno ili javno, na samu i pred drugima, uveče ili ujutro, u pol bijela dana ili u vrijeme mrkle noći, u sreći i nesreći, u pogibelji i izvan pogibelji. Ona mu daje utjehe i radosti, ona mu sladi gorke časove i povećava veselje dana.

Krunica veže svakoga s Bogom i uči tajne naše svete vjere. Ona opominje griješnika na obraćenje, bodri pravednika na ustrajnost u dobru. Neprestanim baš ponavljanjem istih molitava ona nam ulijeva ustrajnost one žene Kananejke iz sv. Evanđelja, koja se nije dala otpraviti, dok je Spasitelj nije uslišao. I baš tim ponavljanjem jača se naše pouzdanje i vjera poput vjere i pouzdanja onoga evanđeoskoga satnika, čiji je sluga ozdravio u onaj čas, kad mu je Spasitelj kazao: „Idi, i kako si vjerovao tako ti neka i bude."

Lurd i sv. krunica

Veliki su dakle razlozi, koji nas potiču, da rado i spremno molimo sv. Krunicu i u listopadu, mjesecu Marijine Krunice i uvijek u životu. A na to nas osobito potiče i Lurd.

Tko je ikada bio u Lurdu znade, kako molitva sv. Krunice tamo ispunja sve pobožnosti sva mjesta, svu okolicu i svu prirodu u tolikoj mjeri, da ti se čini: da Krunicu mrmori i rijena Gava, što žubori dan i noć pokraj spilje Gospine; i svijeće, koje trepere u spilji bez prekida; i ura, kad odbija s tornja najgornje crkve Gospine sate pjevkajući: Ave Maria; i sunce Božje kao da je dalo svoju toplinu i svoj čar molitvi sv. krunice u Lurdu; i mjesec kad srebri svojim blagim svijetlom Krunicu u rukama hodočasnika; i vjetrić, što tako često popuhne s visina pirenejskih, kao da na lakim krilima diže otajstva ove molitve visoko do prijestolja Božjega. U jednu riječ sve je tamo Gospina Krunica obavila krilima svojih evanđeoskih i crkvenih molitava i unijela u Božje carstvo svojim neprestanim spominjanjem najviših otajstava naše svete vjere. Lurd je kutić neba na zemlji, u kom svoju pobjedu i slavlje slavi Naša Gospa Lurdska i bilježi nebrojene podijeljene milosti u svoju divnu i zlatnu knjigu, koju otvaraju i zatvaraju ključevi sv. Krunice.

Zar dakle nije i listopad mjesec Naše Gospe Lurdske, kada se u njemu najjače potiče sav kršćanski svijet, da prihvati sv. Krunicu kao tako moćno sredstvo za svoje spasenje!

Dr P. Lončar

BILI SMO OPET KOD NAŠE MAJKE U LURDU

(Poslije ovogodišnjeg 14. **hodočašća**).

Na dan mučenika svetoga Lovrinca sabrali smo se u našoj lijepoj katedrali zagrebačkoj. Sabrali smo se oko Stola Gospodnjega, da zamolimo milost sretnoga puta i povratka našeg lurdskog hodočašća, koje je ove godine četrnaesti puta pod odličnim vodstvom preč. g. dra Pavla Lončara posjetilo bijeli, rajski Lurd... Tim je časom započelo hodočašće. Domalo čas prije zabrinuta lica hodočasnika, puna raznih skrbi i briga za sitnice puta, postala su smirena i ozbiljna. Ona — koja nas zove i vodi u Svoj Grad, bit će i ostati s nama. Nema više briga, straha, i poteškoća. Ne poznaju se više zapreke. Svaka hodočasnička duša znade, da će iz Lurda doći obogaćena i da u Lurd Svojoj Nebeskoj Majci ne putuje uzalud. Sve pridonesene žrtve bogato će biti nagrađene.

U stranome svijetu

Sunce se već nešto pomaklo u svom zenitu, ali žega je bila jaka, kad smo ostavljali bijeli Zagreb i povezli se put Slovenije. U Zidanom Mostu bila je u nama već puna spoznaja, da se priključujemo prugama, koje su internacijonalne i koje vode u daleke, velike, bogate i lijepe krajeve. Sjedili smo u našem vagonu, koji nas je pratio do Lurda i natrag, osjećajući tako, da s nama putuje dijelak naše domovine. Naš je brzi vlak jurio kroz Ljubljanu, pa zelenim ljubljanskim poljem. Prevalili smo najveći most naše države kod Borovnice i za malo smo se našli na krajnjim granicama našega kraljevstva. Padao je sumrak, nažalost, dok smo promatrali krajeve istarskog Krša. Već se nebo osulo zvijezdama, kad smo se niz Općinu spustili u tisućama električnih svjetiljaka osvijetljeni Trst i tršćanski zaljev. Bili smo na Jadranu, da uz njegove obale nastavimo do ponoći put do kraljice mora, divne Venecije. Za nju ne možeš reći, jesu li joj ljepote danje ljepše od čara noćnih i raskoša, koji vlada tim gradom sazidanim na velebitskoj hrastovini... Hodočasnici su uglavnom počivali, kad smo noću prolazili ravnicama Lombardije ostavljajući iza sebe Jadran, Soču, Pijavu, Taljamento, Padovu i brojne druge gradove. Osvanusmo 11. kolovoza u Milanu, odakle je 313. godine svanula sloboda katoličke Crkve.

Progledasmo Milan, divnu katedralu i groblje s tisućama genijalnih umjetničkih spomenika, vidjesmo i staru ambrozijansku baziliku, gdje je udaren temelj obraćenja velikoga Augustina. Te smo noći već uživali slatki počin u Nici. Iz Milana prođosmo ispod Alpa kroz Apenine, a onda divnom azurnom obalom kroz krajeve priča i radosti nađosmo se u Nici. No ni pregledane ljepote i znamenitosti Nice kao i Milana nijesu davale dovoljno mira ni zadovoljstva. Mi smo se svemu tome divili. Radovali smo se, što nam je dana prilika da upoznamo te lijepe krajeve, ta bogatstva velikih naroda, da vidimo život i običaje onih ljudi. Ali sve je to iščezavalo za željom, veličinom i snagom Lurda, koji je bio zadnja svrha našega putovanja. Skoro nemirno smo čekali trenutak, kad će nam vođa reći: prva stanica, gdje stajemo onaj je Lurd, za kojim nam srca kucaju a duše vedrije seršću...

U Lurdu

13. kolovoza prispjesmo onamo. Mnogi od nas već posjetiše Lurd nekoliko puta, većina tek po prvi puta. Kad smo prešli talijanskofrancusku granicu, bili smo na tlu Francuske, najljepše kćerke svete Crkve. Tu je sveta Ivana Arška, djevica Orleanska, tu je župnik Vianej, tu je svetica ruža sveta Terezija od malenoga Isusa, tu je lurdska pastirica sveta Bernardica, tu je Njezin Bartres, Never, tu je ono sveto mjesto u Masabjelskoj hridi u Lurdu uz obale brze i zelene Gave, gdje je Najčistija i Neoskvrnuta, sama Majka Božja 18 puta stajala svojom nogom na bijednoj kori zemaljskoj i potvrdila svemu svijetu istinitost one dogme, koju je

tek koju godinu prije toga Crkva proglasila takvom: tu je Ona sama rekla svemu svijetu: „Ja sam Bezgrešno Začeće”.

Skoro puna četiri dana ostasmo kod Nje. Kako smo onamo došli sa suzama, strahopočitanjem i predani Njoj u svim svojim patnjama potrebama i ljubavi, tako smo Je sa suzama i ostavljali. Ostaviti zemaljsku majku, kako i koliko puta je to teško i bolno. A kako ne bi teško i bolno bilo ostaviti Nebesku Majku! I kako bi to bolno bilo, kada u nama ne bi bilo vjere i ufanja, da ćemo Je jednom naći na lijepome Nebu, koje je zadnja i jedina svrha našeg pozemaljskog puta! U našim je dušama stoga kipjelo od sreće i zadovoljstva. Svakom se opažao na licu onaj izraz neiskazane želje: Do viđenja, Majko, u dragome nebu...

Naše pobožnosti i boravak u Lurdu

Obavili smo sve svoje pobožnosti. Sabrali smo tih dana nepresušna vrela blaga i svih milosti, stekli oproštenja, od svoje sreće dali i drugima, a naročito dušama vjernih mrtvih, koje još u čistilištu čekaju konačnu svoju sreću. Obavili smo svoju hodočasničku procesiju s Presvetim, obavismo noćno klanjanje, i najljepšu upravo pobožnost svetoga križnoga puta na Lurdskoj Kalvariji. Naši nam svećenici čitahu svete Mise, oni nam održaše lijep broj prelijepih propovijedi. U špilji prikazasmo jednu svetu Misu za jednog našeg bolesnog svećenika, a drugu sv. Misu prinesosmo sa molitvama sviju za one, koji nam se preporučiše. Ondje zamolismo Dragu Gospu za uspjeh Katoličke Akcije među hrvatskim katolicima.

U Lurdu pođosmo svuda tragovima male Bernardice. Od njene roditeljske kuće, posjetismo mlinić njenoga oca, sobice tamnice, gdje je ova pobožna obitelj stanovala, kad joj se smilovaše plemeniti ljudi. U muzeju nađosmo mnogo predmeta, koji su u neposrednoj vezi sa sveticom. Muzej rese i neki hrvatski albumi, koji početkom ovoga stoljeća predaše ondje djeca M[illegible]ina iz Hrvatskoga Zagorja i kitnjastoga Srijema. U grobnici župne crkve odasmo svoju počast velikomu župniku Peyremalu. Pođosmo neki čak i u Bartres, gdje je svoju nejaku dob provodila Bernardica i gdje je koju godinu kasnije prije Gospinih ukazanja čuvala stada ovaca svojim dobročiniteljima. Tamo je u crkvi Presvetoga Srca Isusova podignut Lurdskoj Pastirici prvi oltar na svijetu. Osjećaji, da smo u Lurdu tako blizu nebu, da stupamo stopama onih velikih duša, koje su ovuda stupale eto da nije ni jedno stoljeće od toga prošlo, napunjaju nas tolikim radostima i pobožnošću, da se s pravom može tvrditi, da se nigdje tako iskreno i duboko ne može moliti, kako se to može u Lurdu. U Lurdu se svako mora naučiti pobožno moliti.

Među raznim narodima u Lurdu

Deseci tisuća hodočasnika raznih naroda okupljaju se oko špilje. Bolesnici sviju strana svijeta kupaju se u piscinama, kako smo to uradili skoro i svi mi. Brojna hodočašća dolaze ovamo. Jedna ljepša, brojnija, oduševljenija od drugih. Mi smo maleni, malo nas je doduše, ali nas uprava svetišta radosno prima i registrira. Naš organizator puta preč. dr Lončar uvijek sve dobro spremi. Gledajući Lurd zebe nas srce pri pomislima, kako mi svoja hodočašća hrvatska u domovini obavljamo. Lurd nas treba da pouči i za naša hodočašća. Jedinstvenost nastupa, sklad pjesama, koje svi narodi pjevaju po jednoj melodiji u svojim jezicima. Nema policista ni žandarma, koji bi držali red. Nema ni nesreća uprkos ogromnog prometa i ogromnih masa koje se poput rijeke valjaju svetim onim mjestima i kupe se oko špilje. Tu i tamo nalaziš dobrovoljne redatelje. Sve blago, sve spremno na svaku susretljivost. Odakle to dolazi? Iz velikog poštivanja prema mjestima, gdje se odigravahu pred dobra tri četvrt stoljeća velika čudesa. Upravo izgleda kao istinita priča ona lijepa poredba, što ju je u jednoj svojoj propovijedi istakao o. Kapistran: Mjesto svih redara, policista i žandarma u svetištima lurdskim drži za njih sve sveti Mihovil arkanđeo, koji se na ulazu usprsio, red i poredak i on je najbolji prometni redar svetišta, iz koga su uklonjeni svi trgovci, prodavaoci, licitari i drugi, koji kod nas narušavaju red i pobožnost.

Nezaboravni utisci

Prebrzo su protekli dani, koji su nam bili namijenjeni za boravak u Lurdu. Vratili smo se preko orijaške Marsilje i kod Gospe Čuvarice obnovismo svoje molbe, vidjesmo veličajnu Genovu i najljepše groblje svijeta. Pregledasmo i Veneciju. Prije toga završismo hodočašće kod velikog čudotvorca svetoga Antuna u Padovi. Sve ljepote svijeta, sve dragocjenosti i umjetnine, sve to nije više ostavljalo u dušama naših onih utisaka i onih tragova, koji nam se duboko urezaše u dragome Lurdu. Nije čudo, da se u Lurd godimice vraćaju mnogi od naših hodočasnika i da svaka duša stvara odluke i želje, da bar još jednom u životu vidi Lurd.

Tako se eto povratilo pred mjesec dana naše četrnaesto hrvatsko hodočašće iz Lurda, ljudski govoreći savršeno zadovoljno s uspjehom njegovim i njegovom tehnički najdotjeranijom organizacijom. Najveću udobnost na tom teškom i dugom putu dala nam je uprava državnih željeznica odobrivši pristankom stranih država da naš vagon vozi do Lurda i natrag.

Neka Draga Gospa Lurdska blagoslovi nas i sve naše, cijelu našu domovinu. A mila i nježna mala lurdska svetica pastirica Bernardica, neka svojim molitvama posreduje kod Isusa preko Njegove Presvete Majke, da se naši napori, molitve i potrebe zadovolje Božjim blagoslovom i neka nam pomogne, da se i na nama izvrši ono, što je njoj obećala za nagradu Bezgrešna, kad joj je rekla: Ne ću te učiniti sretnom na ovom, nego na drugom svijetu. A doista nad svim potrebama i željama i naših ljudskih prohtjeva ovo je i jedini i najbolji i najveći: vječna sreća u vječnoj domovini, u nebeskom Lurdu.

Dr Đuka Kuntarić iz Požege.

TKO LJUBI I ŠTUJE NEBESKU GOSPU,

darovat će barem 10 Din za oltar Kraljice Hrvata u Jerusalimu. Darovi se šalju na Društvo sv. Jeronima. Svaki takav darovatelj dobiva na dar sličicu s cvijetom iz Svete Zemlje.

NA POVRATKU IZ GOSPINA GRADA

Da, iz Gospina grada, iz Lurda našega miloga vraćamo se 45 sretnih i zadovoljnih hodočasnika četrnaestoga hodočašća.

Sretnih, jer smo doživili mnogo divnih časova u Gospinom svetištu kod mnogih pobožnosti. Zadovoljni opet potpuno, jer smo osjetili sjajnu organizaciju hodočašća. Zato zahvalni hodočasnici iz dna duše jednoglasno sazivlju na vođu hodočašća — upravo od Gospe Lurdske obilje milosti i blagoslova.

*

Mi smo na povratku iz Lurda. Ostavili smo dragi Lurd jučer uveče. Jutro sviće... Planine i dolovi još snivaju obaviti plavkastom maglicom... Još malo, i jutarnji zvuci mekani prostrujati će kroz velebnu Božju prirodu i oglasiti milo pozdravljenje...

Vlak nas nosi silnom brzinom k srcu naše domovine.... Po odjeljenjima vagona tišina vlada. „Od sto glasa, glasa čuti nije..." „Duh je bodar, ali je tijelo slabo". Duša i srce bdiju... Sretni smo, makar smijeha nema. Suze teku, ali ne zato da govore o tugi, već da odliju prepuno srce.

Po sto puta dovikuju sretna srca kroz neizmjerne prevaljene daljine: „O, hvala Ti mila naša Gospo Lurdska! O, hvala Ti premila i preslatka naša Majko! Dočekala si raširenih ruku svoje sirotane, svoju djecu umirnu i bijednu. Pogledala si nas kada smo Te zazvali. Primila si naše sirotinjske darove, a uzvratila nam bogatim darovima. Privinula si nas na Srce Tvoje sveto. Ugrijala nas ozeble. Razumjela si naše suze i boli, osmijehe i tjeskobe. Primila si svesrdno naše terete i radosti. Molili smo Te, da rasporediš Ti sa svime, kako misliš da je za nas najbolje. Oduzmi i dodaj onako i onoliko, kako Tvojem djetetu treba. Majka zna najbolje, a dijete što će drugo, nego da se posve preda svojoj Majci."

I vlak juri sve dalje i dalje... Mnogo puta je već stao i ponovno opet žuri našemu domu. Mijenjaju se čarobne slike prirode.

No blijede sve slike, samo jedna je neprestano jasna. Što je slika Milana, Nice i Genove, što je sva čarna obala azurnoga mora prema Tebi mileni Lurde?! U punom sjaju i jasnoći iskače u duši spilja Masabjela. Tamna je spilja i nijema, a ipak mnogo, mnogo kaže. Hladan, veliki kamen toliko puta posvećen s prisutnosti mile Gospe — gle, on je obavit neopisivom toplinom. Obasut je kroz 78 godina, od ukazanja do danas, tolikim bolnim, sretnim, toplim i bijednim poljupcima milijuna... Da, u tom je kamenu otisnuto više sreće i boli nego u najdebljoj knjizi najvećega romana. Tu, na ovom kamenu susrela se bol i sreća cijeloga svijeta.

O, Ti si moćna Majka! Ti si svesilni magnet ljudskih srdaca!

Blizu smo domu. Još samo par sati... I gle, prije nego danas sunce utone na zapadu, mi ćemo u našim domovima iz jednoga kutića slati najskrovitije misli i osjećaje Onoj, koja je bila i ostaje našim vječnim kompasom u oluji života. I budi nam uvijek svijetlo u tami! I budi nam uvijek jakost u slabosti! O, daj nam svoju toplu i čvrstu ruku i čuvaj nas uvijek mila naša Majko!

Djeca Te zovu sa najvećim pouzdanjem: „O, Notre Dame de Lourdes, priez pour nous!" „O, naša Gospo Lurdska, moli za nas!"

M. Metzger.

IMENA OVOGODIŠNJIH HODOČASNIKA U LURD

(K slici na stranici 187)

1. Dr Lončar Pavao, vođa puta, iz Zagreba, 2. Dr Dočkal Kamilo, kanonik iz Zagreba, 3. Blažević Sofija, poljodjelka iz Velike, 4. Domaćinović Zlata, supruga sudb. čin. Podr. Slatina, 5. Ferenčić Antonija, ud. šum. dir., iz Daruvara, 6. Ferić Božidar, učitelj iz Pož. Lipe, 7. Geber Agneza, kućanica iz Zagreba, 8. Gjipalo Petar, župnik iz Sladojevaca, 9. Jakšić Flora, posjednica iz Dubrovnika, 10. Janković Vesela, domaćica iz Beograda, 11. O. Kapistran Geci, gvardijan iz Osijeka, 12. Kasumović Sofija, supruga vijeć. ban. stola, iz Zagreba, 13. Katalinić Ante, bogoslov iz Kaštel Novoga, 14. Kelez Kate, posjednica iz Lopuda, 15. Kerkoč Emilija, želj. činovnica iz Ljubljane, 16. Kleininger Marija, posjednica iz Srem. Mitrovice, 17. Klinovski Marija, posjednica iz Koprivnice, 18. Kundakčić Manda, poljodjelka iz Požeških Sesveta, 19. Kuntarić Ljerka, gimnazijalka iz Slavon. Požege, 20. Dr Kuntarić Đuro, odvjetnik iz Slav. Požege, 21. Kuzminski Ruža, posjednica iz Remeta, 22. O. Modesto Martinčić, ravnatelj franj. gimnazije iz Varaždina, 23. Marušić Ivka, učiteljica iz Zagreba, 24. Mašić Nikola, profesor-kateheta iz Gospića, 25. Matiša Tereza, posjednica iz Koprivnice, 26. Matiša Tomo, posjednik iz Koprivnice, 27. Matašić Marija, posjednica iz Koprivnice, 28. Matković Danica, učiteljica iz Jastrebarskoga, 29. Majer Marijana, posjednica iz Zagreba, 30. Metzger Marica, učiteljica iz Slav. Požege, 31. Nepomucky Jelena, pošt. činovnica iz Beograda, 32. Novačić Anka, posjednica iz Koprivnice, 33. Pavlić Anka, učiteljica iz Dubrovnika, 34. Pavunić Stjepan, zač. kanonik i župnik iz Koprivnice, 35. Pizek Ljerka, učiteljica iz Zagreba, 36. Dr Radočaj Julije, odvjetnik iz Slav. Požege, 37. Ročić Josip, kapelan iz Ludbrega, 38. Šimetić Marija, učiteljica iz Vinkovaca, 39. Šoštarić Đuro, priv. činovnik iz Koprivnice, 40. Štefančić Rozalija, posjednica iz Koprivnice, 41. Tanasković Ante, trgovac iz Starigrada na Hvaru, 42. Vrbnjak Marija, posjednica iz Koprivnice, 43. Welfl Stanislav, činovnik iz Zagreba, 44. Welfl Katarina, supruga činovnika iz Zagreba, 45. O. Norberto Žalig, gimn. vjeroučitelj iz Koprivnice.

Cvijet iz Jerusalima, **blagoslovljen na grobu Isusovu i na mjestu smrti Bl. Djevice Marije, dobit će svaki na dar sa svetom sličicom, tko daruje barem 10 dinara za hrvatski oltar u Jerusalimu!**

Slika desno:

OVOGODIŠNJI HRVATSKI HODOČASNICI PRED GOSPINOM BAZILIKOM U LURDU

Imena ovogodišnjih hodočasnicima nalaze se na str. 1S6.

Katolička Akcija

Apostolat dobrog primjera

Katolička Akcija je spasonosni zahtjev današnjega vremena. Zbog toga su pozvani i dužni u njoj sudjelovati svi — ne samo svećenici nego i lajici. Varali bi se, kad bi mislili, da je Kat. Akcija nešto novoga. Nije! Novo je možda ime a stvar je u sebi prastara. Već u prvim počecima kršćanstva pomagali su lajici apostolima u njihovu poslu oko obnove svijeta, po spasonosnoj vjeri i Crkvi Kristovoj.

No što da rade lajici? Gdje i kako da zajedno sa svećenicima rade za vjersku obnovu, za vjersko utvrđenje i za vjersko proširenje? Odgovaramo pokazujući na prve kršćane, kako su oni na poticaj apostola sudjelovali s njima. Kako oni, tako i mi! Prvi su kršćani, da kažemo u duhu ovog vremena, bili pristaše Kat. Akcije svojim: primjerima, apostolskom molitvom, apostolskom riječju i ljubavlju prema bližnjemu.

Primjer prvih kršćana

U povijesti mlade Crkve, u djelima Apostolskim, čitamo kako su uzorno živjeli prvi kršćani. „Ovi bijahu postojani u nauci apostolskoj, zajednici bratskoj, lomljenju hljeba i u molitvama. I svaki dan bijahu jednako jednodušno u hramu, i lomeći kruh po kućama, primali su hranu s radošću i priprosta srca hvaleći Bogu..." (Dj. Ap. 2., 42, 46). Njihova postojanost u vjeri bila je tako jaka, da su rado trpjeli prezir, progonstvo, siromaštvo pa i smrt. Sveto kršćansko ufanje dizalo je sve njihove misli i želje k nebu. Njihova ljubav prema Bogu plamtila je najčistijim plamenom. Ljubav prema bližnjemu tako se opažala na njima, da su nevjernici govorili: „Gledajte, kako se kršćani vole!" Njihova je savjest bila tako čista, da su svaki dan, kad su god bili kod sv. Mise, pristupali anđeoskom stolu.

Divni primjeri pravog kršćanskog života! Kakvom su snagom morali ovakovi primjeri utjecati na nevjernike! I zaista su utjecali. Strah uđe u svaku dušu, kažu Apostolska djela. Svi, koji su bili svjedoci tako uzorna života prvih kršćana, bili su napunjeni svetim strahom, štovanjem i divljenjem, pa su mnogi počeli težiti za istom savršenošću, i obratili su se: „Gospodin je svaki dan množio društvo onih, koji su se spasavali." (Dj. Ap. 2, 47.). — Prvi su kršćani osjećali moć svoga primjera te su s toga još više nastojali, da mogu svojima životom nevjernike voditi k spoznaji pravoga Boga i prave Kristove nauke.

Apostoli su tu pomoć vjernika znali visoko cijeniti; i neprestano su ih nagovarali na uzoran život. „Ljubezni! — govorio im je sv. Pavao — vladajte se dobro među poganima, da bi... promatrajući vaša dobra djela slavili Boga u dan pohođenja" t. j. da bi se i oni obratili kada ih Bog pozove svojom milošću. (1 Pet. 2, 12.). I ženama kaže napose: „Tako i vi žene, pokoravajte se svojim muževima, da se oni, koji ne vjeruju propovijedanju, predobiju bez propovijedanja gledajući vaše vladanje, kad vide čisto vladanje vaše i strah Božji" (1 Pet. 3, 1—2.).

Zaista, veliku snagu ima dobar primjer pravog kršćanskog čovjeka! Veliku snagu imade dobar primjer čovjeka, koji je duboko uvjeren o vjerskim istinama i zapovijedima, vjeran je svojoj Crkvi i svoje uvjerenje i vjeru očituje javno pred svijetom, a ne pozna u vjerskim stvarima nikakovih kompromisa (pogađanja). — Veliku snagu ima dobar primjer čovjeka, koji ono što vjeruje i u životu praktički

provodi i vrši, pa makar mora zbog toga i trpjeti bilo u imovini ili časti. Već s tim primjerom vrši dobar kršćanin Kat. Akciju kod svih onih, s kojima dolazi u dodir. A slabi se katolici po ovakovom primjeru poprave, a mnogo puta nađu i inovjerci baš po ovakovom primjeru put k istini.

Ida Hahn

U jednom nabožnom listu pisalo je o slavnoj spisateljici Idi Hahn ovo:

Rođena g. 1805., bila je ta gospođa pravi tip aristokratske nadutosti. Za svoju protestantsku vjeru nije se dosta brinula, nego si je sama izmislila neku vjeru po svome ukusu. Ali kako čovječji um i srce može zadovoljiti samo prava istina, a nikako laž i varka, pokazala se njezina izmišljena vjera nedostatnom da umiri njezinu nemirnu i nesrećnu dušu. Osim toga bila je i u braku nesrećna te se rastala s mužem. Da zaboravi na sve poteškoće, počela je mnogo putovati i tako došla g. 1843. u Jerusalem. Tada je prvi puta došla u dodir s kršćanima i s katoličkom vjerom. Na putovanju je naime više puta stanovala u katoličkim samostanima. Svuda je bila ljubazno primana. I to je učinilo na nju dubok utisak. Počela je promatrati život u katoličkoj Crkvi i uspoređivati katoličke svećenike sa svećenicima svoje vjere. Vidjela je katoličke redovnike — franjevce, kako zaboravljaju na sebe i žrtvuju se samo za neumrle duše. Isto je opazila u Irskoj g. 1846. Sama pripovijeda: „Vidjela sam u Irskoj Crkvu u ljepoti, siromaštvu, progonu i mučeništvu. Opazila sam među tim svećenicima svetih osoba, punih apostolske ljubavi i milosrđa. Njihova požrtvovnost, vjernost i radinost ne mogu se opisati, a ni zaboraviti. Irska bi bila bez katoličke vjere prazna, napuštena pustinja, jer sav blagoslov, svu pomoć i milosrđe dobiva samo od katoličke vjere. I sav taj blagoslov dijele siromašnom narodu upravo oni, koji su zato pozvani, naime sluge Crkve — svećenici.

Tako je ova gospođa promatrala i živjela više mjeseci pod ovim utjecajima. Počela je razmatrati, moliti i ići u katoličku Crkvu. Uvijek je jače čula u duši svojoj glas proroka: Ustani, rasvijetli se Jerusaleme! (Iz. 60, 1.). Proučavala je Luterovu i katoličku nauku, i naskoro joj je bilo jasno, gdje je istina. Otišla je k Emanuelu Ketteleru, koji je bio tada opat u Berlinu, a kasnije biskup u Mainzu. On joj je pomagao, da je dobila temeljitu vjersku pouku i konačno je u njegovoj nazočnosti dne 26. marta 1850. u crkvi sv. Hedvige bila primljena u katoličku Crkvu. God. 1852. stupila je u samostan Dobrog Pastira u Angers u Francuskoj. God. 1854. osnovali su u Mainzu u Njemačkoj isti samostan, i ona sama se preselila i ondje blaženo umrla god. 1880.

Dobar primjer lajika

Ovo je povijest duše, koja živo govori kolika je snaga dobrog primjera. U tom slučaju bio je lijep primjer blagih, uzornih svećenika. Mislite li, da primjer lajika ima manju snagu, manje uspjeha? O ne! Još je jači! Lijepo je, kad svećenik pobožno obavlja žrtvu sv. Mise, kada se iz njegova vladanja kod oltara vidi njegova jaka vjera u veliku tajnu; ali je još ljepše, još je dirljivije kada lajik, pobožno sluša sv. Misu. Lijepo je, kada svećenik sa štovanjem dijeli sv. Pričest, jer tim pokazuje svoju ljubav i svoje štovanje prema sv. Otajstvu, ali je još ljepše, kada lajik iskrenom pobožnošću stupa k anđeoskom stolu. Lijepo je kada je svećenik ponizan, čist, skroman, strpljiv, ako se iz svih njegovih čina jasno vidi, da ne naginje njegovo srce na prolazna zemaljska dobra, nego da je svaka njegova misao plemenita, visoka, da živi samo za vječna dobra, a kud i kamo je ljepše, ako je takav lajik. Tko zna, koliki je broj zlih, ledenih srdaca već ugrijao topli i svijetli primjer lajika; koliko je mrtvih duša opet oživjelo na novi život vječnog svijetla kršćanstva.

Zbog toga nosimo svijetlo lijepog primjera u tamu današnjih dana! „Tako neka svijetli svijetlost vaša pred ljudima — kliče vam Isus — da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima" (Mt. 5, 12.). Izvršujući ovu zapovijed Kristovu, već ćemo mnogo sudjelovati u Kat. Akciji. U tišini ćemo stvarati nova srca, nova mišljenja, nove čine, nove ljude. Dat ćemo drugima poticaj na dobro. Nestalne i one, koji čekaju što će učiniti ovaj ili onaj, dovesti ćemo na pravi put. U prvom pak redu moramo se brinuti zato, da budemo sami zaista dobri, pravi kršćani. Dobro je ono, što je sa sviju strana dobro, slabo je pak već ono, što je makar samo na jednoj strani slabo. I tako je dobar kršćanin i dobar primjer za druge time što vrši sve brojne crkvene zapovijedi; slab kršćanin i slab primjer je pak onaj, koji makar samo jednu zapovijed ne drži. Moliš, postiš, ideš u crkvu, ali takav si kršćanin, kakav primjer daješ.

Na sablazan si, makar se udaraš u svoja kršćanska prsa, — na si sablazan više nego li onaj, koji se ne udara: ako moliš, postiš, ideš u crkvu, primaš sv. Sakramente — a škrtica si, ljubiš tuđe blago, tvrd si i bez milosrđa prema svojemu bližnjemu. Kakav si kršćanin, kad zao primjer daješ? Na sablazan si, makar se udaraš u svoja kršćanska prsa, — na sablazan više nego li onaj, koji se ne udara: ako moliš, postiš ideš u crkvu, primaš sv. Sakramente, upisan si u različite bratovštine i nabožna društva, — a nemaš toliko snage, da bi branio istine sv. vjere, pravdu Crkve. Kakav si kršćanin, kad daješ zao primjer? Na sablazan si i to više nego li drugi, koji ne ide u crkvu. Treba da smo potpuni ljudi; **sve**, što Bog od nas traži, moramo učiniti, onda ćemo zaista biti dobri kršćani i pravi primjer za one — kako kaže apostol — „koji ne poznaju istine, kreposti i kršćanskog života.

Priredio: **G. Daniel.**

KAPELICA KRALJICE HRVATA U JERUSALEMU

čeka, da u njoj postavimo svoj narodni zavjetni oltar. Treba još darova, da se može to ostvariti. Svaki darovatelj dobiva sličicu s cvijetom iz Jerusalema na spomen. — Požurite, pridonesite i Vi svoj dar!

Iz kršćanskoga nauka

Isusov život do dvanaeste godine

(*Matej*, *II*. 19, 23; *Luka*, *II*. 40, 51).

* Kad je Herod umro, ponovno je anđeo javio Josipu u snu i rekao mu: Ustani, uzmi dijete i mater njegovu i vrati se u zemlju izraelsku, jer nema više na životu onih, koji su djetetu željeli smrt. Josip je ustao, uzeo majku i dijete i uđe u zemlju izraelsku.

Ali čuvši, da Arhelaj vlada u Judeji mjesto Heroda, oca svoga, poboja se onamo otići; nego primivši Božju zapovijed u snu, otiđe u pokrajinu Galileju. I došavši nastani se u gradu, koji se zove Nazaret, da se ispuni, što su kazali proroci: Zvat će se Nazarejin.

A dijete je raslo i bilo je duhom jako, jer je bilo puno mudrosti i milost Božja bila je u njemu, a roditeljima svojim bio je poslušan.

ISUS HOĆE DA VJERUJEM.

Isus je svojoj majci, Djevici Mariji, pomagao, u čemu god je mogao. I ja ću, poput Njega, u kući pomagati svojoj majci.

Isus je u svemu bio uzor: kad se igrao, kad je molio, kad je jeo, kad je učio.

I ja ću nastojati, poput Isusa, da u svemu budem uzor svojoj braći i sestrama, malim drugovima i prijateljima.

TUMAČENJE.

(*Višeput pročitaj i govori o tom s majkom.*)

* Isus je bio Bog, a ipak je htio, da provodi isti život, kao i ostala djeca njegova kraja.

U Nazaretu se još i sada nalazi zdenac, koga nazivaju „Izvorom Djevice". Život nazaretske dječice možemo si lagano predočiti. Sigurno je Isus s majkom često dolazio na taj zdenac, jer je taj u Nazaretu bio jedini, Inače nije odilazio daleko od kuće.

Nadalje kod kuće je pomagao po svojoj snazi majci. Radovao se sigurno, kad je izvršivao naloge svog poočima sv. Josipa.

I ja ću rado slušati oca i majku.

* Roditelji malenog Isusa bili su siromašni i zato se Isus hranio priprosto, kao svi siromašni ljudi onog doba. Isus se nije hranio raznim skupim jelima, nego mu je hrana bila: kruh, jaja, nešto malo ribe i skakavaca pečenih na žeravici, a voda mu je bila piće.

Nikad ne ću prigovarati mojoj kud i kamo boljoj hrani.

Isto je tako odjeća malenog Isusa bila priprosta, od običnog platna, ali zato uvijek čista.

Ni ja zato ne ću gledati da mi odijelo bude fino i od svile, nego ću se zadovoljiti običnim, ali čistim odijelom.

* U časovima odmora igrao se Isus sa svojim drugovima nedužne igre. Najradije se zabavljao oponašajući vjerske obrede i svirajući na frulu. Bio je vanredno dobar i blag i nikad se nije posvadio sa svojim drugovima.

Ni ja ne ću zadirkivati svojih drugova, pa se onda nećemo svađati kod igre. Bit ću uvijek poput Isusa, uljudan.

* Kod ustanka je Isus uzdignuo svoje srce Bogu Ocu i prikazao Mu svoja djela na otkup naših grijeha.

Najljepši satovi su bili, kad Mu je Blažena Djevica čitala Sveto pismo i učila ga ono, što treba znati dječak njegovih godina.

Rado ću učiti molitve, koje treba znati za prvu sv. Pričest.

* Za vremena Isusovih bila je u Nazaretu sigurno kakva škola.

Blažena Djevica Marija je Isusa poslala u školu, da nauči židovski, kojim su govorili samo učeni ljudi.

Isus je učio Sveto Pismo, jer je to bila knjiga napisana židovskim jezikom.

Materinji jezik Isusov, kojim je uvijek govorio među drugovima, što ga je naučio na koljenima svoje majke, bio je od židovskog različit jezik; jezik kojim se služila, iza ropstva babilonskoga, cijela Palestina, a zvao se aramejski.

I ja ću rado ići u školu.

* Isus je božanski uzor poslan svoj djeci od dragoga Boga.

Uzor je nešto, što treba nasljedovati. Uzor pisma je vrlo lijepo napisana stranica, koju trebamo nastojati da ponovno napišemo.

Tako trebamo nasljedovati Isusa i uvijek raditi ono, što je On radio na našem mjestu kod kuće, u školi, kad se igramo, kad nam tkogod što zapovijeda, kad pomažemo roditeljima i našim uslugama razveseljujemo njihovo srce.

MOLITVA: Isuse, prijatelju naš, smiluj nam se!

ODLUKA: Nikad neću odlaziti od kuće bez dopuštenja majke.

PITANJE: Kojih se pravila trebamo držati kod zabave i odmora?

Kod zabave i odmora moramo obdržavati dva temeljna pravila:

a) **prvo je pravilo, da se ne zabavljam ničim nečasnim i nedopuštenim**;

b) **drugo je pravilo, da igru i odmor prekomjerno ne produžujem.**

Po Charlesu Ivo Puhan.

Život s Crkvom

Sveti Otac Papa protiv rata

Svi mi znademo, koliko je veliko zlo rat. Još su među nama živi, koji su na sebi osjetili njegova zla. I cijelo naše društvo još i danas trpi od njegovih posljedica. Zato nam se koža ježi, kad i pomislimo, da bi kada moglo doći do rata. Naročito sv. Otac, kao namjesnik Krista, kralja mira, neprestano diže svoj glas i opominje svijet, da sve svoje sporove riješava u miru i pravednosti, da ne dođe do rata. I u najnovije vrijeme govori On raznim zgodama o tome. Spominjemo samo dvije posljedje prigode.

Sveti Otac govori bolničarkama

Nedavno je održao Sv. Otac Papa katoličkim bolničarkama prigodom njihovog međunarodnog kongresa veliki govor o katoličkom dobrotvornom radu. U tom govoru osvrnuo se Sv. Otac i na opasnost rata između Abesinije i Italije. Sv. Otac rekao je u tom govoru ovo:

„Sama pomisao na rat, a da tom zgodom i ne mislim na druge stvari — kao da je u tom slučaju i moguće na što drugo misliti — izazivlje drhtanje.

Već vidimo, da se u inozemstvu govori o osvajalačkom, o navalnom ratu: to je pretpostavka, na kojoj se Mi ne ćemo čak niti zaustaviti, pretpostavka, koja zbunjuje. Rat, koji ne bi bio drugo nešto osvajalački, bio bi očito nepravedan rat: to je nešto što nadilazi svaku moć zamišljanja, nego što je neizrecivo žalosno i strašno. Mi ne možemo niti misliti na nepravedni rat: ne možemo pretpostaviti njegovu mogućnost i ne možemo, a da ga odlučno ne odbijemo: mi ne vjerujemo i nećemo vjerovati u nepravedan rat.

S druge strane u Italiji, govori se, da bi se radilo o pravednom ratu, jer se sam po sebi opravdava: obrambeni rat za osiguranje granica protiv neprekidnih i neprestanih pogibelji; rat potreban za ekspanziju stanovništva, koje se iz dana u dan povećava; rat poduzet da se obrani ili zaštiti materijalna sigurnost jedne zemlje.

Istina je međutim, drage kćeri, istina je — i Mi ne možemo sebi zabraniti da o tome razmišljamo — da, ako može postojati nužda ekspanzije, ako postoji također potreba, da se obranom zaštiti sigurnost granica **Mi ne možemo drugo, nego željeti, da dođe do rješenja sviju poteškoća sredstvom, koje ne bi bilo rat.** Kako? Nije očevidno lako o tome govoriti, ali Mi ne vjerujemo, da bi bilo nemoguće. Treba proučiti ovu mogućnost. Jedna stvar čini nam se, da je izvan svake sumnje, a to jest, da je potreba ekspanzije fakat, o kojem treba voditi računa, i da pravo obrane ima granica i mjere, na koje treba paziti, da ne bi obrana bila kriva.

U svakom slučaju Mi se molimo Bogu, da pomogne rad i nastojanje dobronamjernih ljudi, koji shvaćaju zahtjeve prave sreće naroda i socijalne pravde. Ovi ljudi, čine sve, što im je moguće, ali ne pomoću prijetnja, koje mogu situaciju samo otešćati uzbuđujući duhove i koje uzrokuju, da je ova situacija iz dana u dan sve teža, ugroženija — niti zavlačenjima, koja znače samo gubitak vremena, nego sa potpunom humanom namjerom i sasvim dobrom, sve moguće čine za djelo umirivanja i djelo mira sa potpunom iskrenom namjerom da uklone rat. Mi se molimo dobrom Bogu, koji će blagosloviti ovo nastojanje, ovaj rad, i Mi pozivamo i vas, da Ga s Nama molite".

Sv. Otac govori francuskim i talijanskim ratnicima

Dne 7. rujna posjetili su sv. Oca Pija XI. francuski i talijanski ratnici. Sv. Otac im je u svom govoru kazao, da je veseo, što prima one, koji su toliko trpjeli u velikom svjetskom ratu. On moli s njima zajedno za mir i pokoj poginulih, a isto tako moli za mir među živima. Danas smo svi uvjereni, da sav svijet hoće mir i da želi u miru živjeti sa svima narodima. Kao namjesnik Božji na zemlji hoće, da se sačuva mir i sve će učiniti, da se sačuva mir među svima narodima.

Zatim je sv. Otac govorio o sporu među Italijom i Abesinijom. Rekao je da treba razumjeti poštene nakane talijanskoga naroda. No te se želje moraju izvršiti samo u miru na temelju jednake pravde, koja je samo jedna i za sve jednaka. U tom sporu mora sve voditi samo ova misao: sve u ime pravde i mira. Molim Boga, da nam dade mir na zemlji. Oblak mira neka se razastre nad nama i Bog neka dopusti, da iz toga oblaka rosi zemlju blagoslov mira. Molimo i radimo za mir časno, pošteno i poštovanju odluka pravde.

Kršćanska obitelj

Hrvatski katolički svećenik — veliki učenjak

Pred godinu dana zatvorio je u Zagrebu iza teške operacije staračke oči na vječni počinak don Frane Bulić. On je bio uzoran svećenik, žarki rodoljub, nenatkriljiv značaj. U svem je svijetu bio poznat kao veliki hrvatski učenjak.

Tko je bio don Frane?

Seljački je sin naše Dalmacije. Odgojen je od mala u kršćanskom duhu naših seljačkih porodica. Već od prve mladosti zaželio je da bude svećenik. I ta mu se želja ispunila. Bio je poslan na nauke i postao je svećenikom. U cijelom svom životu vršio je svećeničke dumosti najsavjesnije. Svetu Misu čitao je svakog dana, svećenički brevir je redovito molio. U svom svećeničkom odijelu bio je uvijek. Od svog svećeničkog kolara se cijelog života nije odijelio; bio je u njemu na radu kod iskapanja i u muzeju, na pohodima u inostranstvo i na najsvečanijim primanjima.

Već kao svećenik pošao je don Frane na daljnje nauke u Beč, gdje je učio arheologiju — nauku o starim spomenicima. Tako je don Frane htio da pored toga, što je svećenik Božji, postane i svećenikom znanosti, i to duboke znanosti, a ne one nazovi - znanosti, koja često i najviše puta odvodi od Boga, kojemu je don Frane vjerno služio cijeloga svog života.

Bio je don Frane naš hrvatski učenjak svjetskoga glasa. Tako je bio poznat po cijelome svijetu, da se neki njemački učenjak usudio kladiti, da don Frani treba na dopisnicu napisati samo: *Don Frane*, *Dalmacija* i da će je on s takvom krnjom adresom dobiti. I zaista, on je napisao u Americi kartu sa spomenutom adresom, a don Frane ju je primio bez zakašnjenja. To je najbolja svjedodžba popularnosti našega don Frane u stranom naučnom svijetu.

Čim se bavio don Frane?

Otkapao je stare ostatke naše nekadanje slave i s najvećom ih ljubavlju odgonetavao. Pokazao je tako cijelomu kulturnomu svijetu — koji nas je počeo prezirati kao barbare — tko smo i što smo. Pokazao je, da smo mi Hrvati još u ona vremena imali svoju uređenu državu, kad mnogih od današnjih naroda nije povijest ni spominjala. I stekao nam je don Frane priznanje. Strani naučenjaci počeli su se baviti i s našom slavnom hrvatskom poviješću i time pokazali, da nas priznaju ravnopravnim članovima kulturne zapadno-evropske zajednice. A to je najveća zasluga don Franina. On je pronašao tako divne stvari u našoj povijesti i zagrijavao je ono tvrdo, nijemo kamenje plamenom svoje duše, i tako iz njega izgradio neoborivu slavu naše prošlosti. Kad su drugi s prijezirom gledali njegov rad i govorili mu: „Don Frane, iz kamena samo kamen"; on je proročkom vatrom narodnog velikana odlučno uzvratio: „Iz kamena povijest, iz povijesti svijest i budućnost naroda." Don Frane u svom nesebičnom radu nije poznavao zapreka. Sve ih je prelazio čvrstoćom svoga značaja. Stajao je na braniku svojih ideala kao neoborivi div.

Kakav je karakter bio don Frane?

U životu je don Frane imao da podnese mnoge križeve i muke. Sve je to podnosio strpljivo i bez tuženja, znajući, da trpi za dobru i poštenu stvar, da trpi za svoj hrvatski narod, koji mu je bio sve. Kad su ga za vrijeme Austrije bezrazložno umirovili, ostao je bez dovoljnih sredstava za svoje istraživanje povijesti, koja ga je toliko oduševljavala. Podnio je i to mirno, kao i sve ostala progonstva u svom životu, kojih je imao jedno more. *Nije htio da poklekne pred nepravednom silom* i to mu se ljuto osvećivalo. Pred konac svoga života mora od Akademije primati materijalnu pomoć, da ne ostane bez najpotrebnijih sredstava za nauku. Grozne su nevolje u životu snašle don Franu, za koje će znati istom noviji naraštaji, ali on je ostao neslomljiv.

Svečanosti u Zagrebu

Obično se događa, da veliki ljudi istom poslije smrti dobiju zasluženo priznanje. Tako je bilo i kod don Frane.

Kad je cio kulturni svijet bio pod dojmom njegove smrti, kad su bili pisani dugi članci po svim novinama svijeta, da je umro jedan od najvećih učenjaka, jedan od najznačajnijih ljudi, jedan od najboljih rodoljuba i jedan od najuzornijih svećenika, sjetio se don Frana i njegov najmiliji grad Zagreb, matica njegova hrvatskoga naroda, s kojim se svagdje ponosio, i odlučio je, da mu podigne na uzor budućim pokoljenjima spomenik.

I odluku je svoju grad Zagreb (društvo „Hrvatska Žena") brzo izveo. Dne 15. rujna t. g. bilo je svečano otkriće toga spomenika. Na tu je svečanost pohrlio sav hrvatski narod. Došla su brojna izaslanstva iz svih naših krajeva i mjesta. Grad Zagreb bio je okićen don Frani toliko milim hrvatskim zastavama. Svečano je raspoloženje posvuda vladalo. Slavio se čas, kad je narod htio da nagradi nesebični rad, nenatkrijivo poštenje i idealno svećeništvo.

Krenula je povorka ponajprije na najmilije don Franino mjesto — u crkvu, — da se pomoli za sreću našega naroda, kako je to i veliki pokojnik vrlo često u svojim misama činio. Zatim, kad je zazvana pomoć Božja, pošla je povorka k spomeniku. Obavljeno je svečano otkrivanje i tom prigodom sve su naše najviše ustanove, održale vrlo lijepe i misaone govore; naročito je bio vrlo lijep i značajan govor našega preuzv. zagrebačkoga Nadbiskupa.

Svi su naglašavali, kako je Crkva bila uvijek kao i sada, pobornica znanosti, braniteljica slabih proti nasilnicima, zaštitnica naroda, a ipak najveća snaga u utvrđivanju mira, kako to posvjedočava ovaj novi tako sjajni primjer don Frane, koji je sve svoje vrline mogao steći samo u okviru Crkve. Zato se s pravom Crkva ponosi tim svojim velikim sinom i dikom hrvatskog naroda.

Što nas uči veliki don Frane?

Nama je pak to pouka, da samo s Crkvom, koja je Hrvatima dala najveće svoje sinove, možemo poći naprijed do konačne pobjede i sreće naroda. Čovjek žive vjere jedini zna zašto radi, kad se žrtvuje za narodno dobro. Svi drugi rade samo za vlastite interese i od tih nema narodu sreće. Stalna je to istina, kao što je stalno, da je $2 \times 2 = 4$. To slijedi iz samoga njihovoga nazora nužno, jer onaj, koji ne poznaje viših duševnih vrednota, a njih ne poznaje pravo ni dobro nijedan čovjek bez žive vjere, nema nikakvog poticaja na viši i idealniji život. Materija (novac, naslade) ga pak na drugoj strani privlači tako neodoljivo, da mora neosporno prije ili kasnije pasti. Čovjekova je narav, bez neprestanog poticanja i idealnih pregnuća, tako slaba, da je nemoguće, nužno nemoguće, da se održi na visini i u poštenju. Povijest nas uči, da su ljudi pali na vrlo niske grane, kad su zanemarili vjeru i druge duševne vrednote.

Pa i danas na žalost vidimo, da se, recimo, komunizam najviše širi među moralno propalom mladeži. Jasno je, da tako mora biti.

Radnici i seljaci imadu da se odluče na koju će stranu: da li će slijediti vođe s takvim nazorima, ili će poći za onim ljudima, koji ma je uzor rad don Frane, koji u svom poslu hoće da zaborave sebe i rade za dobro bližnjega i na slavu Božju, koji uče, da nitko ne smije izrabljivati drugoga, da radnik mora dobiti plaću, s kojom može izdržavati svoju porodicu i još si preištediti i za starost. Zato što još na svijetu nije dobro, krivi su tome ljudi besavjesni i bez vjere, jer nemaju više ničeg, što bi ih uzdržavalo od zlodjela. Kad će ljude voditi žar vjere, nestat će sve korupcije i ugmnjetavanja radnika, nepravde seljaka i ove današnje tako strašne nevolje.

Vrlo je dobro to uviđao don Frane, i baš je zato svojim životom uzorna svećenika i ujedno žarka rodoljuba, koji je plakao nad narodnom nevoljom, htio pokazati, da samo vjera daje čelik - značaj i nenatlkrijivo poštenje.

Zato slava don Frani Buliću, uzor svećeniku, nenatkrijivom rodoljubu i velikom našem učenjaku!

Ivo Puhan.

Gospa dobrog savjeta

Štovanje Boga

Štovanje Boga ili bogoštovje, kako ga mi promatramo, je krijepost, kojom Boga poštujemo, ili drugim riječima, priznajemo Ga svojim Stvoriteljem, vrhovnim i potpunim gospodarom i zato Mu iskazujemo svoju čast radi neizmjernog veličanstva i savršenstva. Do vjere u Boga može nas dovesti već sam razum. Potpuno upoznajemo Gospodina, koliko to na ovom svijetu možemo, po svetoj vjeri. I razum i vjera traže od nas, da Boga poštujemo. Bog je naime sam u sebi neizmjerno savršen, osim toga On je naš Stvoritelj i vrhovni Gospodar. Sve nas to nuka, da Ga kao takvog i priznajemo, i zato Ga štujemo. Što je Isus kazao napasniku, to vrijedi za svako razumno stvorenje: „Gospodinu se Bogu klanjaj i Njemu jedinome služi."

Štovanje Boga može biti unutarnje i izvanje. Jedno je i drugo nužno i od Gospodina zapovijeđeno. „Bog je duh, i koji mu se klanjaju, treba da Mu se klanjaju u duhu i istini". To je zapovijed Gospodnja. No i sam razum uviđa, da naše štovanje Boga mora biti unutarnje. Samo po vanjštini moglo bi postati neiskreno i himbeno. Unutarnji čin volje, to je glavno. Uza sve to mi smo obvezani i na izvanje štovanje Boga. Iskreno izvanje štovanje Boga ne može se ni zamisliti, a da nije povezano s nutarnjim. Osim toga sam Gospodin traži izvanje štovanje: „Kogod mene prizna pred ljudima, i ja ću njega priznati pred Ocem svojim nebeskim, a ko se Mene odreče pred ljudima, toga ću se i ja odreći pred Ocem svojim nebeskim." Izvanje štovanje Boga traži od nas i naša čovječja narav. Po svojoj je prirodi čovjek takav, da ono, što osjeća u nutrinji, rado i izvana pokaže. Imade časova, kad to i ne bi htio, pa mu ipak ne uspijeva. Veliku radost i tešku žalost jedva je moguće prikriti. Kad je priroda čovječja takva, da se nutrinja rado ljeska na vanjštini, onda nas to nuka, da se i unutarnje štovanje Boga odrazuje i izvana. Izvanje štovanje Boga sastoji u nekim vanjskim činima, koji i te kako snažno djeluju na našu nutrinju. Tako na primjer čovjek, koji moli klečeći, sklopljenim rukama, očima uprtim spram svete slike, svetohraništa ili neba, bit će mnogo sabraniji u svom štovanju Boga, nego li da sve ove vanjske čine izostavi. Redovno se bolje moli klečeći i sklopljenim rukama, nego li šetajući. Svako pak naše izvanje štovanje Boga može lijepo i pobudno djelovati na druge. U takvom slučaju mogu svijetliti naša dobra djela pred ljudima, da i oni slave Oca našega, koji je na nebesima.

Svoje štovanje možemo Gospodinu iskazati na razne načine. Prvi i najodličniji je svakako žrtva. Već je u Starom Zavjetu Gospodin sam propisao žrtve po njihovoj vrsti i načinu žrtvovanja. U Novom je Zavjetu odredio jednu, svetu, neokaljanu Žrtvu, u kojoj se sam Jaganjac Božji prikazuje na poklon presvetom Trojstvu. Nema zato odličnijeg i savršenijeg načina, kojim bi se mogli Gospodinu klanjati, nego li neokaljanom Žrtvom, svetom Misom. Štovanje Boga uključuje klanjanje Bogu. A nad svetu Misu ne može postojati ni jedan poklon Boga dostojniji. Ako sa svetom Žrtvom sjedinimo i svoje sitne žrtvice i razna dobra djela u nakanu, da njima iskažemo Bogu čast i klanjanje, onda je to također pravi čin bogoštovja. I poklonstvenom molitvom, bila ona usmena ili mislena, možemo također iskazati Gospodinu čin svoga štovanja. Raznih imade dakle načina, kojima Boga štujemo. Odabrali mi bilo koji način, uvijek vršimo svoju svetu dužnost.

Štovanje Boga upravljeno je izravno na Nj. Tu je predmet sam Gospodin. No mi možemo Gospodina štovati i u Njegovim svecima, napose pak u Blaženoj Djevici. Takvo je štovanje i prizivanje svetih na kraju ipak upravljeno spram Gospodina. Bogu se klanjamo, kad Ga štujemo samog u sebi, a svecima iskazujemo svoje poštovanje kao Božjim ugodnicima i prijateljima. Bog je zato neposredni predmet štovanja, dok su sveci tek drugotni predmet poštovanja. Kako se Bl. Gospa odlikuje nad sve anđele i svece, tako Njoj pripada i veće štovanje.

Kako je poštovanje Boga nužna krepost za napredak u duhovnom životu, to nas lijepo uvjerava sv. Toma Akvinski. On naime štovanje Boga poređuje i na neki način poistovjetuje sa svetošću: „Svetost sastoji u tome, da čovjek i sebe samoga i sva svoja djela upravlja prema Bogu tako, da se svetost bitno ne razlikuje od štovanja Boga." Tu dakako sveti učitelj misli na neprestano i savršeno štovanje Gospodina, za čim moramo svi težiti.

Dr D. Hren.

MARIJA

Vedrim nebom zvjezdice se
svjetlucaju, smiju, krijese,
tek jedna je
od svih drugih sjajnija;
ta je zvijezda
Naša Djeva Marija.

U raskošju, zlatu, cvijeću
traže ljudi svoju sreću,
tek jedna je
od svih drugih trajnija;
ta je sreća
Naša Djeva Marija.

Svaki svijetom ljubav traži
rane svoje da ublaži,
samo jednu
svaki žudi, pa i ja;
ta je ljubav
Naša Djeva Marija.

A. Kokić.

Iz Apostolata sv. Ćirila i Metodija

Malko popustiše

Vjerski progoni u Rusiji malko popustiše. Tako nas uvjeravaju neke novine. Progoni nisu, na žalost, prestali, bezbožni pokret širi se i dalje. Popuštanje u progonima je što više vrlo opasno pokrivalo daljnje protivuvjerske propagande. Popustilo se donekle u svakom pogledu. Najnoviji kongres komunističke internacionale bio je u nekom znaku saradnje s „buržujima" sviju država na cijelom svijetu. U isto vrijeme načinjen je nacrt, kako da se cijeli svijet postepeno pretvori u komunistički raj, kakav je u jadnoj Rusiji. Namisao je ostala ista, način rada nešto prikriven, svrha dosadanja. Treba saradnje s drugim ljudima, nekomunistima. Upotrebiti se mora sve za crvenu svrhu. Konac bit će i mora biti sveopća revolucija. Ona imade razoriti sve, što je kršćanska kultura stvorila kroz 19 vijekova. Glavni udar imade se usmjeriti prema Crkvi. Na udaru je doduše u prvom redu Crkva katolička, ali i svaka pozitivna vjera. I pravoslavlje imade se uništiti. U Rusiji se i doista uspješno uništuje. Kolika razlika između Rima i Moskve. Iz Moskve se zapovijeda rat sviju protiv svakoga. Iz Rima se propovijeda mir Kristov u Kraljevstvu Kristovome. Crvena Moskva traži uništenje svake vjere i crkve. Prava Crkva Kristova ne dopušta uništenje istočnih odijeljenih crkvi, nego za sve njihove vjernike moli Gospodina, da uskori onaj čas, kad će biti jedno stado i jedan pastir.

Protiv novih osnova crvenoga bjesnila odazovimo se blagom glasu Namjesnika Kristovoga. O jubileju našeg slavenskog apostola, sv. Metodija, dignimo ruke na molitvu spram njega i svetoga mu brata Ćirila. Oni su živjeli, radili, trpjeli i umrli za sve slavenske zemlje i narode. Oni su Slavene priveli k svjetlosti svete vjere. Molimo ih, da isprose u Gospodina i u Majke svetoga Jedinstva preporod slavenskih naroda. Prikupljajmo u to ime nove članove Apostolata sv. Ćirila i Metodija, tražimo pretplatnike za naše Glasilo „Našu Gospu Lurdsku", a nada sve vruće molimo. **D.**

VIJESTI IZ KRŠĆANSKOG ISTOKA

JUGOSLAVIJA.

Vlast metropolita Eulogija i Antonija. Ma da su se koncem prošle godine izmirili pariški metropolit Eulogije i karlovački metropolit Antonije, ipak nije riješeno pitanje jurisdikcije između ova dva ruska dostojanstvenika u inozemstvu. To se razabire iz vjesnika karlovačke sinode „Cerkovnaja Žizn" (br. 3. o. g.). Tu se nabrajaju župe, crkve i kapele u zapadnoj Evropi, koje stoje pod vlašću Serafima, a ne pod vlašću metropolita Eulogija. Nadbiskup Serafim, koji rezidira u Issy-Moulineauxu, je ekspozit karlovačke sinode Antonijeve. Prema tomu se pariški metropolit Eulogije smatra i dalje za egzarha podređena izravno carigradskom patrijaru, a ne karlovačkom sinodu.

Ugled carigradskog patrijara Focija. Dok je rimski papa prigodom 1900. obljetnice Kristova otkupljenja izdao stroge odredbe za proslavu jubilejske godine, kojima se pokorio cio kršćanski svijet do zadnje župe, zauzeo je carigradski ekumenski patrijar Focije u tom predmetu negativan stav. Na upit atenskog nadbiskupa Hrizostoma odgovorio je patrijar, da se ne da zavesti na ovake novotarije (kao da jubileja nije bilo i u starom zavjetu), što više, da u njima vidi opasnost za vjeru. To što se može činiti u počast glasovitim ljudima (jubilejske svečanosti) nije zgodno upotrijebiti prema osobi Božanskog Otkupitelja. Zato se čvrsto nada, da nijedna od bratskih crkvi pravoslavnih ne će uvesti takove jubilejske svečanosti. — Nu nada carigradskog patrijara nije se ispunila. Unatoč zabrani njegovoj izdao je beogradski patrijar Varnava pastirski list, u kome poziva na jubilejsku proslavu svete godine, te proglašuje vrijeme od posta g. 1933. do Uskrsa 1934. pokajnu godinu, kad se vjernici imadu kajati za grijehe, vršiti dobra djela, otpuštati dugove, činiti hodočašća u glasovitije crkve i manastire. Varnava Patrijar je propisao i posebnu otprosnu molitvu, koja se imala moliti iza svete liturgije... Slično je učinio i varšavski metropolit Dionizije. — Mi se veselimo, što je beogradski patrijar slijedio više primjer sv. Oca Pape, nego želju carigradskog ekumenskog patrijara. Ističemo samo, gdje je ugled „ekumenskog" patrijara i nije li naziv „ekumenski" doista tek prazni naslov?

POLJSKA.

Krivo shvaćanje crkvenoga sjedinjenja. U „Dzienniku Wilenskom" napisao je neki poljski rodoljub svećenik Tadeaš Sieczka članak, u kome traži, da pravoslavni vraćajući se u krilo katoličke crkve imadu primiti obred latinski. Kao razlog navodi uz drugo i politiku, da se naime samo latinskim obredom može postići polonizacija pograničnih krajeva Poljske. Pisac bi morao znati, da je iz unionističke i misijske akcije potpuno isključena svaka politika. Tu se radi o spasenju neumrlih duša, a ne narodnom šovinizmu. Čudimo se, kako je mogao poljski svećenik zastupati svoje nazore, kad je Sveta Stolica u toj stvari tako jasno izrekla svoj sud!

Unionistička konferencija u Pinsku. Od 5. do 7. kolovoza o. g. držat će se u Pinsku V. unionistička konferencija. Na završetku konferencije poći će učesnici u manastir oo. Kapucina istočnog obreda u Lubešovu, gdje će biti posvećena nova crkva.

Širite Našu Gospu Lurdsku!

ZLATICE

(Nastavak.)

NEUVELI LJILJAN

Ljerko je već četrnaest dana zaporedo dolazio na župsko groblje. Prvi je svoj korak upravio u crkvu, da se pokloni Božanskom Sužnju Ljubavi i pomoli pred oltarom Gospe Lurdske. Odmah je nakon toga stajao kod groba, koji je bio tik crkve, baš u sjeni tabernakula. To je bila jedna od posljednjih želja Zlatice, da je pokopaju u sjeni tabernakula. Ljerko je stajao na njezinom grobu, a da sam nije znao, bi li molio ili ne, bi li proplakao ili se još možda razveselio. Ta, eto pred četrnaest dana uređen je njezin grob, a on je stavio kraj križa vazu s bijelim ružama. U sredinu između ruža utaknuo je ljiljan iz njihovoga vrtića uspomena. Uslijed ljetne žege ruže su već za koji dan uvenule, no ljiljan je neprestano svjež u svojem cvjetanju. Čudio se Ljerko, čudili se i drugi, ali tako je bilo. Ljiljan je cvao i mirisao uza drugo već davno svenulo cvijeće. I Ljerko je stao mnogo, mnogo moliti, no nekako mu je bilo čudno moliti za pokojnu Zlaticu. I suza mu je kapnula na grob, i uzdah mu se vinuo iz grudiju spram tabernakula i opet je motrio neuveli ljiljan i sam nije mogao pravo sve razumjeti. Pred dušom mu se samo vrzle uspomene posljednjega vremena.

Nakon povratka iz Francuske on je učio, da položi stroge ispite na zagrebačkom sveučilištu. Ona se i nadalje bavila svojim lijepim radom među neukima i sirotinjom. Uza sve to mnogo su bili zajedno. Našli su se uz Božji stol i kod presvete Žrtve, bili su zajedno uz Gospodnji tabernakul u molitvi, koji puta su se i prošetali, boravili su uza svoj vrtić uspomena. Život im je prilikovao nekoj ljupkoj pjesmi, koja se čuje u prekrasnoj Božjoj prirodi. Na Tijelovo su prisustvovali svetoj Misi i sakrili u dušu Božanskoga Gosta, a onda se zaputili kući, da uza svoj oltar dočekaju procesiju s njihovim Premilim. Oltar su već dan prije ukusno uredili. Iskićen je bio samim bijelim cvijećem. Bilo je tu bijelih ruža, ivančica i ljiljana. Na povratku iz crkve bacili su zadovoljni pogled spram toga oltara. Veselili su se, što će Premili kod njih odsjesti. Pošli su na verandu, da uzmu zajutrak, kad li Zlatica stane naglo kašljati i upravo se gušiti od muke. Za koji čas bacala je krv. Uz pomoć služavke legla je u krevet. Krvarenje nije tako lahko prestalo. Pridošli liječnik nije mogao mnogo pomoći. Krvarenje je doduše obustavio, no Zlatici je bivalo sve gore. Uz njezinu postelju našao se zabrinuti otac i Ljerko. Svećenika nisu mogli dobiti, jer je upravo u taj čas kretala procesija s Presvetim prema njihovom dvorcu. Sve su izvanjske okolnosti bile nekud začudne. Rastuženi otac htio je glasno zaplakati, Ljerko je teško suspre*z*ao osjećaje svoga srca, no izvana je dopiralo neko pobjedonosno veselje. Kroz otvoreni prozor se prosula sva sila latica bijelih ruža. Vjetar je odapeo i mirisne su ružine latice navalile u sobu. Za čas su se pružili kroz prozor ljubičasti cvjetići ljupkoga slaka, koji se penjao uza zid. Lahor je donio iz obližnje šume miris ciklame i ljubice. Na drvo kraj prozora pohrlile su jamačno sve ptice iz okoline. Tu se čuo cvrkut lastavice, cilik zebe i nježni pijev slavuja. Doskora se razlijegala i pjesma razumne prirode. U sjenici pod njezinim prozorom, u krasoti njezinoga bijelog cvijeća bio je sam njezin Premili pod prilikom bijele Hostije. Uza Nj su pobožni vjernici otpjevali: ,,Odzivam se Isuse...'' Gospodin je na to sam blagoslovio sve prisutne i blagoslovio Zlaticu na samrti. Ona je sve pratila. Svojem Premilom je iz dna duše kazala:

,,Odzivam se Isuse..., jer Ti mene zoveš..., jer Ti mene hoćeš... Ave Jesu...''

Svojim najmilijima je rekla:

,,Nemojte se žalostiti! Ja putujem k Njemu, svojoj najvećoj Ljubavi!...''

Kad je zvonce dalo znak na blagoslov, njezino se lice razvedrilo, zarumenilo, podavalo je neki rajski smiješak. Ona je raskrilila ruke i kazala je:

,,Mili moji, s Bogom! Premili je raskrilio ruke, On me zove... Eto i ja širim ruke, hrlim k Njemu... Njega ljubim... ljubim...''

Procesija je krenula od Ivanovog dvora, a vjernici su pjevali: ,,Gledam u Te Isuse...'' i ,,Ljubim Tebe Isuse...''

Ljerko se i sada spominjao, kako u taj čas ni on ni otac, pa i nitko od prisutnih nije mogao ništa kazati. Njemu je pala na pamet tajna, koju mu je Zlatica pred nekoliko dana povjerila, kako joj je glavarica u Lisieuxu kazala, da ne će proći ni godina dana, pa da će se naći uza njezinu svetu sestru. Svi su pak prisutni gledali kroz prozor za Presvetim, kao da žele Božanskom Otmičaru duša kazati, neka im još ne uzme njihovu zlatnu Zlaticu... A njezino mrtvo tijelo doskora je ležalo opremljeno u bjelini, posuto onim bijelim cvijećem, koje je pred nekoliko sati priredila za dolazak Spasiteljev. Sve je izgledalo kao sličica nebeske nagrade, na koju je pozvana. I sam sprovod nije bio ništa drugo, nego neka veličajna pjesma Ljubavi Božjoj, koja je tako izobilno pratila Zlaticu za cijelog života... Duga povorka od nekoliko stotina siromašnih ljudi, koji su osjetili duhovna i tjelesna djela milosrđa pokojne Zlatice, suzom je svojom pjevala o Ljubavi Božjoj... U sve se to Ljerko zamislio, ne mogavši ni oka skinuti s neuvelog ljiljana na njezinom grobu... (Nastavit će se)

Tko ljubi i štuje nebesku Gospu, darovat će barem 10 dinara za oltar Kraljice Hrvata u Jerusalimu. Darovi se šalju na Društvo sv. Jeronima. Svaki takav darovatelj dobiva na dar sličicu s cvijetom iz sv. Zemlje.

(Nastavak)

„Ja znam," reče Burkalović, „da će moja žena i kći tomu prigovarati, kada o tom doznadu; ali naša je stvar zastupati građanstvo ovog slavnog grada — pa starati se, da ne plaćaju više poreza."

„Novac imademo, a to je glavno," vikne Gross u sav glas.

„Glavno je to, da si sada zalijemo suha grla od tolikog vijećanja. Ulračkovom kapljicom," zaurla Stiefel.

„A na trošak kapare," doda Korunčić.

„Prijedlog se prima jednoglasno!" zaviče Burkalović.

I slavni se vijećnici slavnog i kraljevskog grada Požege uputili k „Zlatnom Jagnjetu", da požeškom kapljicom proslave tu burnu, ali vrlo uspješnu sjednicu.

V.

Kada je i pošljednji član gradskog odbora ostavio sobu, guslar je uzeo gusle i luk — pa se prignutom glavom na časak zaustavio kraj stola; a kad je podigao oči, pogled mu pao na krasnu pojavu slijepe djevojke, gdje stoji na pragu druge sobe. Lice joj je bilo blijedo poput mjesečine i orošeno krupnim suzama, a cijelo joj biće odisalo plemenitim ponosom. Pletenice dvije su joj visjele poput dva zlatna konopa na djevičanske grudi, što su se nepravilno talasale pod utiskom goleme uzrujanosti.

„Tako," reče ona, kao da je ćutila, da je on ovdje, „tako... ste me kupili!"

„Kupio Vas?" odvrati on usupnut.

„Zašto ste to učinili?" upita ona nezadovoljno.

„Činilo mi se... da su vas svi ljudi mučili... premda nijesu toga namjeravali. Morao sam zakročiti... morao to učiniti; kako sam inače mogao da postupam?" reče on u smetenosti.

„A zašto da me stavljate u tako teški položaj, gospodine?... Vi znate, da vam nikada te svote vratiti ne mogu!... Ili — zar mogu?" reče ona i okrene se, otkud je njegov glas k njoj dolazio.

„Možda ste mi već vratili, a da o tom ništa i ne znate", reče on čedno. „Možda sam ja vaš dužnik!"

„Ne mislim, da razumijem," reče ona usko svečano.

I približila se k stolu, pa položila svoje uho na nj. A on kao začaran regbi pobožnim pogledom pilio u njezino krasno lice i na savršenost njezinog stasa, pa progovorio muklim glasom:

„Ne mislim... vi ne razumijete... Nitko ne razumije."

„Tko ste vi, tako vam miloga Boga?!" reče ona, a glas joj je drhtao od uzbuđenosti. Njezini su se osjetljivi prsti micali po stolu, kao da će na njem naći odgovor na to važno pitanje.

Obijestan se posmijeh časovito pojavio na njegovom plemenitom licu, pa on šaljivo reče:

„Večeras — sam guslar, koji je ispao iz mjesečine, mila gospođice... Večeras — sam Prosjak Đak iz Kraljevstva Potepuha, koga su amo prinesli vjetrići čarnog pramaljeća. A ipak... moguće, da sam i odgovor svih onih nespokojnih i umornih duša... za koje su pisane mnoge krasne knjige; ali pisci tih knjiga nikada ne znadu, gdje i kada ih tko čita... ne znadu, kakav učinak njihova djela proizvode i kakav blagoslov prinose."

„Vi ste vrlo uzgojen čovjek... a ne potepuh! Vi ste vidjeli moju knjižicu," upita ona s velikim zanimanjem.

„Našao sam je u jednom pariškom antikvarijatu... Mislio sam, da tamo živite. Ali sada.. sam Bog znade, kako je tamo dospjela. No ja sam uvjeren, da je bila ostavljena ondje, da ja pridem i da ju kupim — pa tako počmem svoj uzgoj!"

„Počmete svoj uzgoj?" reče ona zapanjeno.

On je umuknuo na čassak kao razmišljajući, da li bi zbilja sasvim razgalio svu unutrašnjost svoje duše.

„Da," reče napokon nježno gledajući izmjenice na njeno neobično lice pa na svoje zaprašene gusle, „da, život nije bio prijazan prema meni u ono doba — a ipak sve to nije baš tako vrlo daleko: svijet je za mene bio lih — teretom. Ja sam ga smatrao surovim i plitkim... praznim i bez cijene. Mogu vam pomoći, da mi otplatite svoj dug — ako ste mi uopće šta dužni — ako mi dozvolite, da vam povjerujem, da me je u toj slijepoći... mnogo gorjeg od vaše... obuzela misao na samoubojstvo."

„Ne mislite reći, da ste se kanili ubiti?'

„Tako je. Ali je bilo osujećeno... prilikama. Mislio sam, da ću biti uspješniji drugi puta — no prije nego što sam i opet pokušao, našao sam.. vašu knjižicu! Šta da kažem više?"

Rumenilo je obasulo njezino lice na te riječi priznavanja, a njezini se tankoviti prsti ovili oko zlatnih pletenica, što su joj visjele do pod koljena. Sva smetena reče iza podulje šutnje šapćući:

„A ja nijesam mogla da nađem nakladnika, da kupi moju knjižicu; tako sam je dala otisnuti na svoj trošak — a prodala sam samo nekoliko od dvije stotine primjeraka!"

On stane, otare rukom prah sa svojih gusala, pa reče kao samom sebi:

(Nastavit će se.)

Nove Jeronimske knjige dolaze u naša sela

Izašle su nove svetojeronimske knjige za godinu 1936. Deset divnih knjiga, koje sadržajem i ljepotom privlače sva srca željna dobre, plemenite i nada sve korisne duševne hrane. Zasjat će po tim novim jeronimskim knjigama nov sjaj hrvatske prosvjete po svim našim selima i po svim našim seljačkim kućama, kudagod dopru te knjige. A treba da dopru svakuda. Više nego ikada dosada. Kad je kome najgore, treba mu najviše duševne jakosti. Isto tako narodu, koji je u najvećem zlu, treba ojačanja duševne snage. Tomu služe evo baš nove jeronimske knjige. U njima je obilje vjerske katoličke hrane, koja nas najviše krijepi i jača i koja nam duše diže s ove prolazne zemaljštine k Božjim visinama. Zatim nam nove svetojeronimske knjige daju više nego obično i seljačke pouke, pa dvije posebne knjige govore samo o tom, a to će svakog hrvatskog seljaka još posebno razveseliti. Napokon imamo u ovim novim svetojeronimskim knjigama i mnogo štiva, koje pojačava u našim dušama ljubav prema svemu, što je hrvatsko, osobito prema našoj narodnoj prošlosti.

Evo, koje su to sve knjige:

1. **Kalendar „Danica"** za g. 1936. sa 9 pripovijesti, 8 pjesama i 19 članaka, i to sve iz seljačkog života i pisano za seljake. Nijedan hrvatski kalendar ne diše toliko seljačkim duhom kao „Danica". Nijedan nije toliko namijenjen u prvom redu selu kao „Danica". I zato nijedan drugi kalendar ne pristaje toliko seljačkoj kući kao „Danica". To treba da ima na pameti svatko, tko sebi nabavlja kalendar za kuću.

2. „**Gorančice**", pripovijetke iz hrvatskoga Gorskoga Kotara od Stjepana Petranovića, jest najljepše zabavno štivo za ovu jesen. Tu upoznajete dušu jednog hrvatskoga kraja. Knjiga je urešena slikama.

3. „**Bolesti domaćih životinja**" — to je knjiga veterinskih pouka od veterinara Koudelke. Knjiga, bez koje ne može biti nijedan seljak.

Te sve tri knjige stoje zajedno samo DESET DINARA. Toliko stoji inače svaki drugi bolji kalendar, a eto Društvo sv. Jeronima daje za taj novac uz kalendar još i dvije knjige. To je vrlo važno danas, kad je sve tako skupo. „Danica" je dakle najjeftiniji kalendar, jer uz nju dobivamo još i dvije knjige za isti novac, koliko inače moramo platiti za bilo koji drugi slični kalendar.

Dalje su izašle još ove knjige:

4. „**Evanđelist**", IV. dio nedjeljnih evanđelja i pouka od nadbiskupa dra Ivana Ev. Šarića. U četiri sveska završene su eto te krasne vjerske pouke, koje će svakoj katoličkoj duši biti najmilije duhovno štivo u nedjelje i blagdane.

5. „**Diljem sela**" zove se knjiga, koja govori sva o seljaku, o seljačkom životu, o seljačkim nevoljama, o seljačkim potrebama i kako da seljak postigne bolju budućnost. Napisao ju je dr Milan Ivšić, najbolji hrvatski učenjak o seljačkom pitanju.

6. „**Hrvatska povijest**" je danas jedina knjiga, koja na ovako jedinstven način opisuje svu hrvatsku prošllost. Napisao dr fra Oton Knezović. Ne smije biti Hrvata, koji ne bi poznavao hrvatsku povijest.

7. „**Kraljica Hrvata**", pjesme od dra Velimira Deželića st. Zbirka je to pjesama o Majci Božjoj, koja je posebna zaštitnica hrvatskoga naroda.

8. „**Bog među nama**" zove se knjiga, u kojoj o. Ignacije Radić u dubokim razmatranjima i krasnim primjerima opisuje Spasitelja u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Divna euharistijska knjiga.

9. „**Crkva i država**" je opet knjiga, iz koje saznajemo, u kakvoj vezi stoji vjera s državom, kakva prava ima katolička Crkva kod nas i u drugim državama po svijetu. Lijepo je tu knjigu napisao dr Augustin Juretić, najbolji hrvatski stručnjak u toj stvari.

10. „**Svagdanji poklon**" je euharistijski molitvenik, koji je složio sam predsjednik Društva sv. Jeronima dr Ferdo Rožić. Krasan je to molitvenik, koji je pun molitava Presvetoj Euharistiji.

Prve tri knjige stoje 10 dinara.
Prvih pet knjiga stoji 20 dinara.
Prvih devet knjiga stoji 40 dinara.
A svih deset knjiga stoji 50 dinara.

Još danas otiđite svom župniku i zamolite ga, da vam odmah od Društva sv. Jeronima nabavi te divne knjige. Samo tko požuri, može biti siguran, da ne će ostati bez njih. A tko ih bude imao, bit će mu za cijelu jesen i zimu odatle velika radost i još veća korist.

Blagdan bl. Nikole Tavelića

Hrvatski jerusalemski mučenik bl. Nikola Tavelić poginuo je mučeničkom smrću 14. XI. 1391. Toga dana slave franjevci svake godine blagdan toga našeg blaženog mučenika. U šibenskoj biskupiji, odakle je bio rodom bl. Nikola Tavelić, slavi se njegov blagdan prema starom običaju 16. studenoga.

Da se štovanje tog našeg hrvatskog blaženika proširi po svim našim krajevima, proslavit će se njegov blagdan ove godine prvi put po svim hrvatskim župama i crkvama. To će biti U NEDJELJU 17. STUDENOGA. Hrvatski metropolita preuzv. g. dr Antun Bauer izdao je već okružnicu, kojom preporuča, da se jedne nedjelje u crkvama nadbiskupije zagrebačke proslavi bl. Nikola Tavelić na spomen, što se njemu u čast diže prvi hrvatski oltar u Sv. Zemlji. Najzgodnije je, da ta proslava bude svuda 17. studenoga na blaženikov blagdan. I ostali su hrvatski biskupi zamoljeni, da to isto preporuče i u ostalim hrvatskim biskupijama. Tako ćemo se svi Hrvati katolici naći prvi put na okupu u zajedničkoj molitvi našem bl. mučeniku jerusalemskom, koji neka nam kao zaštitnik Hrvata zagovorom svojim bude u pomoći!

Svetište Majke Božje Lurdske - Zagreb

Milodari za gradnju Hrvatskog Zavjetnog Svetišta Majke Božje Lurdske

MJESEČNI DOPRINOSI IZ ZAGREBA:

Po Din 5: Miholić Valentin, Šegelj Bara, Čegelj Jana, Banić Zvonko, Radić Marko, Gračak Martin, Maldini Irma, Pavliček Ladislav, Matko Barica, Banek Ljuba, Benšek Ljuba, Đurak Stjepan, Tručević Elizabeta, Bošmir Kata ud., Banek Stjepan, Bošmir Elizabeta, Kranjac Vjera, Banić Vinko, Banić Milan, Kos Julka, Banić Dragica, Banek Dora, Miholić Petar, Banić Jana, Banić Mirko, Banim Franjo, Haraminčić Đuro, Puntijar Ivan, Bujan Pavel, Puntijar Josip, Perković Petar, Sekula Blaž, Haramija Luka, Vučko Valent, Strković Bara, Grđan Đuro, Puntijar Jakob, Đuran Mijo, Dolovčak Ana, Dolovčak Kata, Jelačić Ivan, Araminčić Josip, Araminčić Elizabeta, Krišto Ivan, Krišto Vid, Margetić Terezija, Bunjak Elizabeta, Banić Nikola, Ibuljak Stjepan, Klenka Franjo, Bešić Stjepan, Strepački Ante, Grm Agneza, Filipčić Emica, Hržina Josipa, Klasiček Filip, Marković Katica, Aslinger Jure, Štefanija Novak, Novak Josipa, Penc Antonija, Šak Marija, Rudolf Aleksandra, Mrkoci Mirko, Šurina Otilija, Subotnik Josipa, Fras Rado, Regina Marija, Posavec Veronika, Kulkar, Kos Pepica, Gardasanić Danica, Ziss Irma, Pizent Mate, Baranović Marija, Karađole Danica, Razdras Beta, Šušnik Margarita, Pesić Ana, Pene Marija, Kras Zvonimir, Cvenka Kati, Burger Franjo, Gašparac Milutin, Freli Jelena, Mrkoci Stjepan, Margetić Anđelka, Mrkoci Milka, Kovačić Ruža-Zebić Marija, Pielik Rozika, Ivić Marija, Sesan Katica, Kvaternik Eugenija, Gendić Ema, Mandelić Ivan, Drnić Ivan Šegović, Rozalija, Sirk Vinka, Turković Molan, Stunić Hemilja, List Fanika, Kitka Lidija, Žučko Agneza, Haušek Đuro, Bedjanec Marija, Dominkuš Ivan, Petanović Mirko, Tarade Makso, Vratić Franjo, Rogić Ivana, Matijašić Franjo, Gržan Ivan, Slavuljević Nikola, Mlač Jure, Križ Lacko, Šintić Branko, Zorbas Matija, Stiperski Pavao, Pavelić Ante, Lončarec Franjo, Fiola Karlo, Miličević Živko, Babić Ivo, Ricijaš Vjekoslav, Prekupec Dragutin, Kermal Fanika, Pichler Hermina, Belas Marija, Mihelčić Cvjeta, Pelc Rozalija, Fristački Ivan, Pavša Marija, Lamot Katarina, Klišanić Mandalina, Tuška Zora, Andrulić, Barbara, Petracija Marija, Burgić Marija, Banjeglav Milka, Turek Rezika, Fantoni Blanka, Lončar Katica, Kutnjak Anka, Varga Klara, Bedeković Joža, Boš nkal Leko, Kos Marica, Haramija Mirko, Čizmek Terezija, Puntijar Magda, Čuk Đuro, Kranjac Jelka, Belić Slavko, Santaj Rok, Samarđija Josipa, Buljan Mijo, Tomašinec Dragutin, Stajner Štefa, Cifrek Fabijan, Hrbut Janko, Rogina Štefa, Sorin Klara, Županić Slavko, Kosoković Đuro, Dubravec Micika, Mavrić Anđela, Sršek Marija, Dostal Anka, Vitojević Đukan, Tenšek Evica, Bedijanas Andrija, Jurak Ljudevit, Ilić Ivan, Baričević Anka, Čemerika Monika, Rajelher Marija, Uzimec Marija, Čurćibašić Arnuška, Čop Margarita, Boranić Franjo, Hojski Olga, Plečko Vjekoslav, Zmišlja Stjepan, Zubak Petar, Tutek Antonija, Čoh Katica, Stjepanić Kornelija, Zobec Đuro, Mlaker Slavica, Marković Pavica, Čanađija Filipina, Ledinjek Franica, Bogdanović Valerija, Krivić Šimun, Lozer Magdalena, Nikolić Marija, Preglej Željko, Blagos Josipa, Vulić Antun, Tuta Micika, Cernjak Stanka, Crkvenac Katica, Sudar Mijo, Majcanić Jakov, Prpić Marica, Božić Anđelina, Lipnik Milan, Stanković Amalija, Gosnik Franjo, Pavumić Antonija, Vrućina Zora, Lenček Paula, Garašić Ana, Vindrik Manda, Pavlović Katica, Koželj Josip, Stazić Anka, Vorik Marica, Nikšić Ana, Franković Magdalina, Vrućina Josipa, Šolta Vladimir, Jagodnik Zora, Vidmar Franjo, Šporiš Olga, Dežnjeg Pepica, Postražni Matilda, Ureić Zlata, Šimenc Zora, Skendr Mate, Grčević Dujo, Carić Nikola, Bračun Antonija, Harlavi Veronika, Harlavi Elena, Vijember Vilma, Puljak Milka, Delak Romana, Prepelić Anka, Zoričić Marija, Canaki Franjo, Kovačić Silvija, Majstorović Marija, Kraus Franciska, Jeličić Vinko, Lupel Paula, Ribec Danica, Milić Ivan, Tušek Marija, Ruklač Cecilija, Šarotar Fanika, Wagner Katica, Wirte Klotilda, Bartek Mijo, Novosel Štefica, Pandžić Ivan, Golubar Drago, Marjančić Ivan, Obitelj Manđer, Strecha Štefica, Benc Ivan, Marčić Anka, Cecić Marija, Ortenski Vjera, Kjabudin Ana, Mudrić Ana, Sokolić Dragica, Zebavec Marija, Meštrović Ana, Čuček Barica, Stanković Olga, Cesarec Julijana, Radović Ana i Marija, Sartori Božidar, Smetko Jelka, Svebin Jurica, Bojs Josip, Majcenović Josipa, Polić Zvonko, V. Č. Dr Seke Mijo, Šantek Radoslav, Ribarić Leopoldina, Weis Ivanka, Rožankovski Marijana, Kotarski Matija, Karađole Josip uč. Gradiš Lujo, Terneg Rozi, Kačić Mato, Josipović Cilika, Venerand Rospar, Grdenić Zora, Fiket Josip, Kosovel Vilma, Marasi Anka, Geček Draga, Ursa Barica, Ždrilić Krsto, Staršek Štefa, Odić Anica, Mijač Pavao, Šimundža Marija, Novak Nikola, Župan Marija, Saračević Dominik, Habiduš Rudo, Ištvanić Franjo, Zdelar Evica, Kunštek Stjepan, Fekeža Đuro, Podraški Ivka, Škrlec Julka, Novak Milka, Stošić Zlatko, Vodička Franjo, Giber Dragica, Iveković Milka, Ferić Ana, Obitelj Šočak, Hranić Ciril, Benčić Stjepan, Čorić Ljerka, Makoter Terezija, Vuksan Amalija, Zveir Ema, Malivuk Antonija, Blažeković Zdenka, Obizelj Hubak, Kosmat Amalija, Kameriht Ivanka, Centrih Marija, Prof. Kent Ante, Obitelj Stromar, Kos Rozalija, Obitelj Horvat, Obitelj Deželić, Krošl Krista, Kovačić Katarina, Pucek Franjo, Terčić Antonija, Obitelj Magdić, Obitelj prof. Doroghy, Leiffler Juliška, Obitelj Gašparac, Stanković Josipa, Hudničec Juraj, Obitelj Gunze, Kršek Štefica, Kos Roza, Lasman Lujza, Došen Ante, Kišić Milan,

Prije 5

sada 7

Pyramidon TABLETA

za isti novac! To prokušano sredstvo protiv boli i menstruacionih tegoba sad je za 30% jeftinije! Dobiva se u svim ljekarnama u pakovanju od po 10 tableta à 0.3 gr. Pravi Pyramidon je samo sa Bayerovim križem!

GARANTIRANO NEPROMOČIVO
OVAJ HUBERTUS NAČINJEN JE OD PATENTIRANO IMPREGNIRANOG HUBERTUS-SUKNA JUG. PAT. BR. 7644/31.

Kod nestalnog vremena

štiti Vas najbolje garantirano

nepromočiv

TIVAR

HUBERTUS

Mi proizvodimo ove i u formi raglana i pelerine

MOLIMO PAZITE!

Samo sa ovim zaštitnim znakom označeni HUBERTUS je pravi.

TIVAR ODIJELA

Paar Josipa, Obitelj Brajdić, Ibriks Josipa, Bezjak Josipa i Ivan, Bezjak Josipa, Sačer Žiga, Mayer Zlata, Vučić Agneza, Skendrović Mica, Obitelj I. Kostrenčića, Müller Theodor i Matilda, Krnić Josip, Beisa Lucija, Lulić Šime, Dragomanović Marija, Ivan,čić Ivan, Horvat Ana, Obitelj Vukelić, Obitelj Misiude-Pavelić, Adamović Josip, M. Ciganović, Obitelj Richter, Kričansky Fanika, Šoban Bogumil, Vitković Helena, Obitelj Kovačić, Obitelj Seunik, Kugler pl. Z., Jamsić Dora, Obitelj Karner, Cepanec Marija, Kerenec Matilda.

Po Din 10: Györi Thea, Maslovac Vilma, Stožir Ivo dr odvj., Obitelj Marjanović, Dežman Ema, i Zlata, Obitelj Šimunić, Kusin Katarina, Fučkar Zlata, Obitelj dra Šnajdera, Missner Slavica, Fegeš Marija, Obitelj Pečenka, Zidani Josip, Kušec Dragutin, Obitelj Lerinc, Švob Olga, Obitelj Galc, Obitelj Potočki, Zaplatić Katica, Obitelj Batić, Greigl Ema, Obitelj dra Dujmovića, Soputa Ivan, Čajko Viktor, Obitelj Tomić, Obitelj Hraščan, Obitelj Golub, Streer Vladimir, Obitelj Piljak, Obitelj Marjančić, Pliverić Gizela, Obitelj Jurkić, Obitelj Gočina, Voršak S., Dr Karmanski Lujo, Petrović Josip, Živković Mira, Okraša Beti i Marin, Obitelj D. Babić, Melkus Sokčević, Moslavac Vilma, Dušica Marjana, Obitelj Wintersteiger, Obitelj Vidović, Obitelj Klaić, Dočić Ivka, Obitelj Burić, Raguž Jela, Drljan Franjo, Canki Ivanka, Obitelj Peyser, Obitelj Ročić, Obitelj Dr Rukavina, Obitelj Humski, Kollak Otti, Vratić Marija, Glavač Đuro, Martin Ana, Hržina Jelka, Kuhar Aleksa, Mokoš Pavao, Voplakal Marica, Grgić Ana, Jerić Ljubica, Kern Marija, Komadina Ljubica, Javor Ida, Černić Anka, Kete Katica, Rajn Eugen, Prekopec Ivan, Puntijar Jana, Šiftar Ivo, Šiftar Jana, Sekula Mijo, Banek Đuro i Kata, Vizjak Barbara, Pogačić Marija, Kukan Živko, Čačić Ivan puk., Dure Albertina, Milšte Ruža, Skreb Nada, Cebrlin Cecilija, Pichler Anica, Brand Paula, Zenić Ante, Tumpić Josip, Dr Vidnjević Ante, Klamfar Božena, Smrekar Zdenka, Župančić Marija, Tašner Micika, Andrušek Anka, Jurak Vjekoslav, Kajba Ignac, Malvić Marija, Perše Franjo, Dr Hartinger Josip, Horvatić Antonija, Pukljak Ivica, Wlasman Katica, Grubić Julija, Stazić Milka, Horvat Vilko, Zemljak Marija, Polić Zvonko, Butigan Jakov, Mlakar Neža, Berbach Ana, Skazedonik Josipa, Bauer Mirko, Šicel Janko, Sironić Vladimir, Stermšek Liza, Tojaga Marija, Dević Marija, Maravić Zvonimir, Orešković Marija, Šiprak Ivka, Vrgač Irena, Mateš Antun, Mikić Adam, Jelačić Stanko, Dimić Zora, Franc Vjekoslav, Tregl V., Muhavić Jelisava, Rumenjak Stjepan, Mrkša Ermina, Mirković Ante, Premožec Stjepan, Mikulić Pepica, Oršak Slavko, Mervar Leopoldina, Princ Dragan, Herzog Mila, Garanin Leo, Klingspoeg Mira, Bartoš Ante, Eisenreich Štefanija, Stenberger Mila, Furnjan Jagica, Gjipalo Martin, Kozelka Anka, Međugorac Ilija, Ervoj Terezija, Dr Deželić Božena, Šaban Štefica, Kuzmanić Milka, Stivaničević Anka, Žvorc Rozalija, Babić Vjekoslav, Braum Vilka, Belavić Blaž, Hoić Josipa, Šturn Pavle, Perška Emil, Dr Vinković Milovan, Iver Marko, Sezanji Zlata, Ciglenečki Franjo, Cernjak Stjepan, Santner Franjo, Bužan Josip, Kostrevc Marija, Šimić Stjepan, Kreković Štefanija, Puškaš Dragica, Venko Olga, Jakić Sofija, Modlić Ruža, Salamun Emilija, Takači Ana, Grahovac Antonija, Petrak Veronika, Slibrić Magdalena, Pivalek Vladimir, Arnold Vlasta, Cesar Antonija, Brezinčak Sidonija, Dorzer Rikard.

Po Din 15: Strgar Marija, Vandecar Amalija, Čorić Ljerka, Demietr Elizabeta i Marijan.

Po Din 20: Malec Josip, Ralić Ljubica, Dubravec Nikola, Obitelj Doljanski, Zdenković Artur, Ratkajec Kristina, Brukner Karolina, Knjižara „Kugli", Matko Janko, Barić Štefanija, Pavelić Marija, Singer A., Obitelj Margetić, Ježić ud. Anka, Divković Regina, Obitelj Pavlečić, Obitelj Ing. Brnjac,

Šimunić Ida, Obitelj Kramarić, Bertrand Katarina, Obitelj Senjanović.

Po Din 25: Rakoci Marica, Vujnović Matilda, Frebe Antonija, Prstec Zora.

Po Din 30: Dr Guči Ljudevit, Lončar V., Obitelj Juranić.

Po Din 50: Somodi Ljudevit, Ing. Kulišek Ivo

UZORNA MAJKA.

Dobra, kršćanska majka iz Zagreba ima sina u tuđini, iz koje ne smije kući. Evo kako ta plemenita, zabrinuta majka namjenjuje svoje molitve, pričesti i ostala dobra djela u vezi s Majkom Božjom Lurdskom :

1. Za dobro zdravlje, dobar opstanak i pošten kršćanski život.
2. Za postignuće povoljnog zvanja i egzistencije.
3. Neka dragi Bog učini nemoćnim njegove neprijatelje i zaštiti ga vazda od njih kao i od svake ljudske zlobe i lukavosti, koja možda vreba na njega u svijetu ; te uopće od svakog zla i nevolje.
4. Neka dragi Bog i draga Majka Marija upravlja milostivo njegovim razumom, životom i cijelim njegovim bićem na njegovu dobrovit, da nikad ne posrne u zlo i da na životnoj stazi nikada ne postrada, već ga milostivo povedu putem do što skorije sreće i zadovoljstva.

Uzorna majka!

NAŠI MILI POKOJNICI.

Zabreb: Jaksenić Apolonija, Novak Magdalena, Rašić Ana, Juričić Ivo

ZAHVALNICE MAJCI BOŽJOJ LURDSKOJ.

Prošle zime mi oko oboljelo. Liječnikov mi lijek nije mogao pomoći. Utekla sam se Lurdskoj Gospi, upotrebila lurdsku vodu i za kratko vrijeme mi se stanje sasvim poboljšalo. Stoga zahvalna ostajem nebeskoj Majčici.

Hercegszanto. **Tomašev Marija.**

Molila sam dragu i milu nebesku Majčicu za milost, da mi kćerka sretno obavi maturu. Postigla sam i više nego što sam se nadala. Kćerka mi je tako dobro učila, da je bila oproštena od mature. Svagdanja molitva Majci dobroga savjeta i Majci žalosnoj i druge razne devetnice, koje sam obavljala u čast dragim svecima i nebeskim zaštitnicima isprosile su mi tu milost. Napose hvala božanskom Srcu Isusovu, koje mi udijeli milost veću, nego što sam molila.

Skakavci, 30. IV. 1935. **Vuković Anica.**

U zahvalu Majci Božjoj Lurdskoj, što mi je uslišala molitvu, prilažem dar za njezino Svetište.

Zagreb. **A. Ž.**

Zahvaljujem dragome Bogu i Majci Božjoj Lurdskoj, koja mi je pomogla u svim potrebama na zdravlju duševnom i tjelesnom. Preporučam i nadalje sebe i cijelu obitelj i dostavljam dar za njezino Svetište.

Obrež Donja, 31. svibnja 1935.

Lončarević Agneza.

Prošli sam mjesec molila Majku Božju Lurdsku, Srce Isusovo, Sv. Josipa i sv. Antuna za namještenje mojega sina, pa sam Bogu hvala već donekle uslišana. Majci Božjoj preporučam se za još jednu milost. — Priloženi dar neka bude za njezino Svetište.

Varaždin, 21. V. 1935. **Koebert Julija.**

Zahvaljujem Majci Božjoj Lurdskoj na iskazanoj mi milosti.

Zagreb, 16. rujan 1935. **Zora Tomičić.**

Iz svega srca i duše zahvaljujem Gospi Lurdskoj za udijeljenu mi milost, što mi je naime sin ozdravio po zagovoru Gospe Lurdske i po čudotvornoj vodi lurdskoj. Iz zahvalnosti šaljem dar za Svetište Gospe Lurdske.

Sombor. **Bogišić Martin.**

U krvi je zdravlje

Krv je sok života i hrana tijela

Jedan od najvažnijih faktora u sastavu ljudskog organizma je krv, koja cirkulira po tijelu i hrani sve njegove dijelove. Zemlja bez vode nije plodna, osuši se i ispuca i trud uložen u obrađivanje takove zemlje je jalov i nekoristan. U koliko zemlja nema vode prirodnim putem, nastoji je se dovesti umjetnim putem, jer je voda, koja zapravo znači život.

To, što je zemlji voda, za ljudski je organizam krv. Krv preuzima i dalje vodi u tijelo sve ono, što je za normalni i zdravi razvitak tijela potrebno. Liječničkim istraživanjem posljednjih decenija dokazalo se, da je jedno od najpotrebitijih sastojina potrebnih krvi odnosno hranjenju tijela željezo. Ljudski organizam, kad nema u krvi dovoljno željeza, trpi i takove osobe postaju blijedoboljne, nervozne i razdražljive, nesposobne za rad i sklone su svakovrsnim bolestima, koje lagano i uspješno navaljuju na oslabljeni organizam.

Preparat, koji krvi nadomješta željezo, poznat svim liječnicima, isproban od stotine tisuća osoba s uspjehom — je „**Energin**" sredstvo za jačanje krvi, živaca i apetita. „**Energin**" je preparat, u kojem je uspjelo spojiti željezo sa još nekim važnim hranivim sastojinama u takovoj formi, da ga želudac lako prima i pruža krvi, a dajući krvi željeza jača se tijelo i čitavi organizam. Odrasli uzimlju „**Energin**" tri puta dnevno po jednu kašiku prije jela, djeca tri puta dnevno po jednu malu kašiku prije jela. „**Energin**" se dalje s uspjehom upotrebljava u slučajevima slabokrvnosti kod oporavka iza bolesti, nervoze, razdražljivosti, besanice, kod zaostajanja u razvitku, kod engleske bolesti, pomanjkanja i slabosti mlijeka kod dojilja, poslije malarije i pomanjkanja apetita i za sveopće jačanje krvi i tijela.

Preporučajte svuda: Da svako dijete, koje polazi školu, uzima redovito „**Energin**" za jačanje krvi, živaca i apetita. Djeca, koja uzimaju redovito „**Energin**", dobrog su apetita i otporni proti svim oboljenjima.

„**Energin**" za jačanje krvi, živaca i apetita dajte svakoj djevojčici između 12 i 17 godina. To je prelazno doba djevojaka, kada moraju imati jaku i zdravu krv i živce i dobar apetit.

„**Energin**" dajte svakom članu obitelji, koji nema apetita.

„**Energin**" dajte svakom članu obitelji, koji je malokrvan, blijed i slabih živaca.

„**Energin**" za jačanje krvi, živaca i apetita dobiva se u apotekama. 1 boca od pola litre stoji 35 dinara.

Poštom šalje Laboratorij „Alga", Sušak.

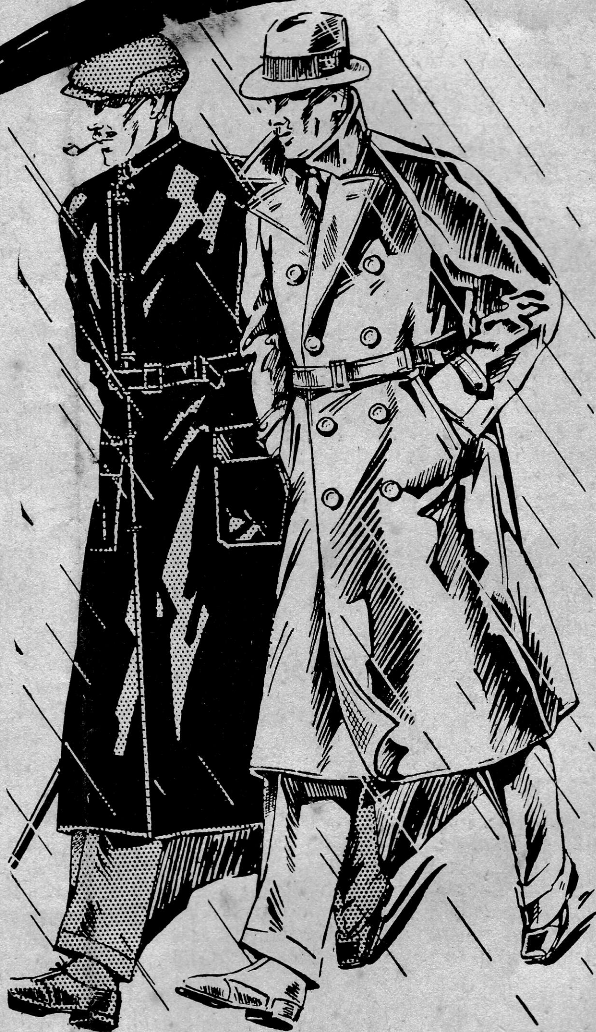
3 velike boce „Energin" 110 Din.

6 boca „Energin" 220 Din i

1 boca badava.

12 boca „Energin" 440 Din i 2 boce badava.

Za jesen i kišu:

Najnovija kišna kabanica

od lakiranog, crnog gumi platna, sa žutim kopčama u praktičnoj izradbi koja čuva odijela, **nepromočiva Din 320·—**

Muštarije izvan Zagreba neka zatraže, u koliko još nemaju, naš **besplatni katalog** za jesen i zimu.

Moda za jesen

O novoj muškoj modi pruža Vam pregled odio muške mode u II. katu

Kišna kabanica „Singl"

od dobro gumiranog kepera, maslinaste boje **Din 200·—**

od impregniranog kepera, maslinaste ili crne boje s kapucom **Din 440·—**

Kastner i Öhler
Zagreb.